

2022_23

HELYI TANTERV

Szentlőrinci Általános Iskola
Bükkösdi Általános Iskola Tagintézménye

Tartalom

Bevezetés	4
Az iskolai nevelés-oktatás alapvető céljai	8
Kulcskompetenciák fejlesztése	8
Kiemelt fejlesztési feladatok	12
Tanulást segítő korrekció, lemorzsolódási stratégia	16
Az alapfokú nevelés-oktatás szakaszainak kiemelt pedagógiai céljai és feladatai	18
Alsó tagozat	18
Felső tagozat	19
Az iskola helyi tanterve	21
Az iskola által választott kerettantervek és programok	21
A helyi tanterv alkalmazása	25
Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, kötelező és választható tanórai foglalkozások és óraszámok	26
Óratervek	26
Óraterv (általános)	26
Óraterv (roma)	27
Óraterv (német nemzetiségi nyelvoktató képzés)	29
Szakkörök (választható foglalkozások) az iskolában	31
Az alkalmazható tankönyvek, tanulási segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	32
Az iskolába lépés és az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei	33
A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket	36
Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	37
Az iskolai beszámoltatással, az ismeretek számonkérésével összefüggő meggondolások	37
Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének formái	39

A tanulói magatartás, szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei	40
A tanulói teljesítmény, magatartás, szorgalom értékelésének és minősítésének formája (jogsabályi keretek között)	42
A tanulók értékelésének jogsabályi kerete	
Az értékelés általános elvei	43
Az értékelés gyakorisága	44
Az értékeléssel kapcsolatos egyéb teendők	44
Az iskolai írásbeli beszámoltatás formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya	46
Az írásbeli tevékenység értékelése és minősítési követelményei	46
Az írásbeli beszámoltatás formái, rendje, korlátai	47
A tanulók tudásának értékelésben betöltött szerepe, súlya	48
Osztályozó és javító vizsga az iskolában	49
Az otthoni (napközis, tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	50
A tanulók otthoni (napközis, tanulószobai) tanulmányi munkája	50
Az otthoni (napközis, tanulószobai) tanulmányi munka fajtái	50
A tanulók otthoni (napközis, tanulószobai) tanulmányi munkája meghatározásának elvei és korlátai	51
A tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérése, vizsgálata (NETFIT®)	52
A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósítása az iskolában	54
Jóváhagyási, egyetértési, véleményezési záradék	56
Mellékletek	57

Bevezetés

Az iskola múltja

A korabeli dokumentumok tanúsága szerint Bükkösdön már 1749-ben iskolai oktatás folyt. Egy egyházi irat ugyanis említést tesz arról, hogy a bükkösi tanító „*a latin és német nyelv mellett a magyart is bírja*”. Az iskolaügy – ugyanúgy, mint máshol – a *Mária Terézia* által 1777-ben kiadott *Ratio Educationis*-ra épült. A reformkorból három „*Egyházlátogatási jegyzőkönyv*” maradt fenn. Ezek megemlítik az egykori tanítók nevét. „*Az iskola Bükkösdön 1810-ben épült. Albert Frigyes magyar és német nyelven tanított. Télen ötven, nyáron tíz gyermek járt iskolába.*” (Király József, 1810.) „*A tanító, Konnerth András 1829. január 29-én lemondott hivataláról.*” (Szepesy Ignác püspök, 1829) „*Liebhauser Ádám tanító (egyben jegyző is) harminckét gyermeket tanított Bükkösdön.*” (Scitovszky János, 1841.) 1828-1830 között *Jeszenszky Zoltán*, a falu földesura iskolát építtetett Bükkösdön. Az épület befogadóképessége meglehetősen alacsony volt. Az iskola római katolikus elemi iskola volt, mely a falu lakóitól és a földesúrtól rendszeres támogatást kapott. 1885-ben „*a megnövekedett gyermeklétszám miatt iskolát építettek és tanítói állást létesítettek Megyefán is.*” (Sonkoly Károly) 1948-ban államosították az iskolákat és bevezették a kötelező nyolc osztályt. A tanulók létszáma ezáltal jelentősen megnőtt. A Bükkösdön lévő Petrovszky-kastélyt is állami tulajdonba vették. A kastély épületébe került az iskola felső tagozata. 1953-ban a kastélyban lánynevelő intézet is létesült, amely az emeleti részben kapott helyet. 1959-ben a kastély mellett épült fel a jelenlegi nyolctantermes iskola és ekkor épültek az iskolaudvar végében található szolgálati lakások is. 1966-tól *Raffay Ernő* volt az igazgató. Ebben az időben párhuzamos osztályokat hoztak létre a felső tagozatban, az alsó tagozatos gyerekek Megyefára jártak. 1971-től az általános iskola közös igazgatásúvá vált a nevelőotthonnal. 1973-tól *Makai László*, 1977-től *Nagy Imre* volt az iskola igazgatója. Őket követte 1993-tól *Molnár Lajosné*. 1976-tól kezdődően az iskola létét, működését erősen befolyásoló események történtek. A körzetesítés a környező településeken lévő tagiskolák megszűnését jelentette (Dinnyeberkiben 1976-ban, Cserdiben 1978-ban, Helesfán 1991-ben). 1991-től már csak Bükkösdön működött az általános iskola. Az intézmény elnevezése 1991-ben a Baranya Megyei Közgyűlés Általános Iskolája és Nevelőotthona lett. Az iskola 1996. július 1-jével a helyi önkormányzat fenntartásába került. Az iskola 1998-ban ünnepelte a helyi iskolázás 250 éves évfordulóját.

A beiskolázási körzet Bükkösd, Cserdi, Dinnyeberki és Helesfa településekre terjed ki. Az iskolában nemzetiségi német nyelv oktatása folyik valamennyi évfolyamon. Évek óta a Benda József-féle *Humanisztikus kooperatív tanulásszervezés programja* működik az alsó tagozat egy-egy évfolyamán. Szintén az alsó tagozat egy-egy évfolyamán a Zsolnai József-féle *Nyelvi, irodalmi és kommunikációs nevelési program* szerint tanulják a magyar nyelvet és az irodalmat a tanulók. A gyerekeket értékes természeti környezet veszi körül az iskolában, ennek megőrzése, védelme kiemelt feladat. Sok egyéb mellett emiatt is pályázott és nyerte el az iskola az „*ökoiskola*” címet 2009-ben. Az iskolában 1994 óta működik a 4H Klub, mely 2018 óta 4H Egyesület néven nyújt támogatást minden tanévben a versenyek, vetélkedők, iskolai megmérettetések nyerteseinek, levelezős versenyek részvételi díjainak kifizetésében.

Az iskola meghatározó szerepet tölt be a beiskolázási körzetéhez tartozó települések közművelődésében, kulturális életében. Számos tanórán kívüli programjával hagyományt teremtett. Több iskolai megmozdulás évente újra és újra várt esemény a gyerekek és a települések életében (nemzeti ünnepeink műsoros köszöntése, őszi eleji akadályverseny, egészség-projekt, Márton-napi lampionos felvonulás a faluban, Mikulásváró-, karácsonyváró nap, iskolafarsang, Nyúl nap, Föld heti projekt, Gyermeknap stb.).

A bükkösi iskola a magyarországi iskolák közül az első között vállalta fel és valósította meg eredményesen a *Comenius 2000 minőségbiztosítási* programot.

2000. április 11-én, a Költészet napján jelent meg először az iskola újságja, a Suli Hírmondó. Lapszámai havonta-kéthavonta adnak hírt a diákok életéről, eredményeiről, az iskola programjairól. A Bükkösi Falulap részeként, pedig a falu lakói ismerkedhetnek meg az iskolai programokkal. 2004. márciusában a Pedagógusok Szakszervezetének az iskolában működő helyi alapszervezete elnyerte az Eötvös József emlékplakettet. A „*Beruházás a 21. századi iskolába*” program keretében hosszú lejáratú kedvezményes hitel igénybevételével nyílt lehetősége az intézménynek korszerűsíteni belső és külső tereit. 2005. óta vesznek részt a felsős diákok és tanáraik az *Útravaló ösztöndíj-programban*.

A 2008-2009-es tanévtől a *SZONEK Alapfokú Művészetoktatási Intézmény* telephelyet létesített a bükkösi iskolában. Így a bükkösi diákok helyben tanulhatják a zenét és a képzőművészetet. 2008. július 1-jével az iskola – a település óvodájával együtt a *Szentlőrinci Kistérségi Oktatási Nevelési Központ* tagintézményévé vált.

A négy alsó tagozatos tanterem korszerű, tanulóbarát berendezésekkel, könnyen mozgatható bútorokkal lett felszerelve a 2008-2009. tanévben. A felső tagozaton szaktantermi rendszer működik: biológia, matematika, fizika, történelem-földrajz szaktanteremmel, német nyelvoktató teremmel, egy számítástechnika teremmel, valamint egy tornaszobával. Ugyancsak 2009-ben létesült egy modern rajzpadokkal felszerelt képzőművészeti műhely, egy kézműves terem, továbbá egy 50 gyermekalkotás bemutatására alkalmas folyosógaléria. Az egyik tantermet a zeneoktatás befogadására tett alkalmassá az intézmény. Ebbe a terembe kerültek a SZONEK Alapfokú Művészetoktatási Intézményéből kihelyezett hangszerek és zenei kellékek. Az intézmény német nemzetiségi teamje egy helytörténeti gyűjtemény hozott létre – és gyarapít továbbra is – a környéken még fellelhető hagyományos paraszti használati tárgyakból, lakberendezési eszközökből, öltözékekből, korabeli dokumentumokból.

A 2009-2010. tanévtől vették használatba az iskola diákjai az új fejlesztő szobát, melynek bútorzata, berendezési tárgyai mintegy 800.000 Ft értéket képviselnek. A szobában megtalálhatók a fejlesztéshez szükséges eszközök, játékok, társasjátékok, logikai készletek, mesekönyvek teljes csoportlétszámnak megfelelően. Ugyancsak e szobában veszi kezdetét az iskolaorvos és munkatársainak szakmai felügyeletével beinduló agytréner program, amely a tanulási problémákkal, figyelemkoncentrációs zavarokkal, szorongással stb. küzdő gyerekek fény-hangterápiás kezelését jelenti.

A TÁMOP 3.1.4. „*Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés - Innovatív intézményekben*” c. pályázati programmal a 2009-2010. tanévtől megkezdődött a kompetenciaalapú oktatás programcsomagjainak segítségével történő oktatás az iskolában a *Szövegértés-szövegalkotás „A” kompetenciaterületen*, a *Matematika „A” kompetenciaterületen* és a *Szociális, életviteli és környezeti „C” kompetenciaterületen* az 1., 4., 5. és 8. évfolyamon. Továbbá bevezetésre kerül a *Művészetek műveltségterület* tantárgybontás nélküli oktatása a 4. évfolyamon, az élő idegen nyelv műveltségterület tantárgybontás nélküli oktatása az 5. osztályban. Az ezután következő tanévekben e programok fenntartása, kiterjesztése (gazdagítása, dúsítása) folyik az intézményben.

Az iskola jelene

Az iskola 2009 óta másodszor nyerte el az „Ökoiskola” címet. Az "öko" szócska arra utal, hogy az iskola a tevékenységét olyan módon végzi, hogy közben a lehető legnagyobb mértékig megpróbálja tiszteletben tartani az élővilág érdekeit, a megpróbál minél kisebb károsodást okozni az ökoszisztémának. Az Ökoiskola cím azon iskolák munkájának legmagasabb szintű állami elismerése, melyek iskolafejlesztési, pedagógiai munkája kiemelkedően magas színvonalon képviseli a környezeti nevelés, a fenntarthatóság pedagógiája értékeit. Az Ökoiskola cím a fenntarthatóság pedagógiája, a környezeti nevelés terén élenjáró iskolák államilag garantált minőségjelzője, melyért az iskoláknak erőfeszítéseket tennie, hogy kivívja mind a pedagógiai szakma, mind a fenntartó elismerését, támogatását.

2012. augusztusában „regisztrált tehetségpont” lett a bükkösi iskola. 2013-2017 között „Akkreditált kiváló tehetségpont”-ként működött. Kitüntetetten három tehetségterületen (testi-kinesztetikus, természeti és térbeli-vizuális) folytatnak az intézmény pedagógusai tehetségazonosítást és tehetséggondozást.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény alapján a köznevelés közszolgálat, amelynek általános kereteit és garanciáit az állam biztosítja. A 202/2012. (VII. 27.) Korm. rendelettel a Kormány a Klebelsberg Intézményfenntartó Központot jelölte ki az állami köznevelési közfeladat ellátásában fenntartóként résztvevő szervként, ennek keretében az állami fenntartású köznevelési intézmények fenntartói jogainak és kötelezettségeinek gyakorlására. (A rendelet 2.§ (2)-(3) bekezdései értelmében az Intézményfenntartó Központ területi szerve a tankerület, amelynek székhelye és illetékességi területe megegyezik a járási hivatalok székhelyével és illetékességi területével.) Ennél fogva a SZONEK Bükkösi Általános Iskola Tagintézménye is állami fenntartásba került 2012-ben. Azóta a *Szentlőrinci Általános Iskola Bükkösi Általános Iskola Tagintézménye* nevet viseli.

2012. novemberére az iskola felkészült a referenciaintézményi funkciók ellátására. E funkciójából adódóan olyan intézménynek tekintendő, amely egyedi, más intézmények számára is példaértékű, működésében koherens, befogadó, gyermekközpontú pedagógiai gyakorlattal, szervezeti innovációval rendelkezik, és ezt szolgáltatásaiban publikálni, valamint átadni képes.

2015. augusztus 15-ei keltezéssel határozat született – az azt megelőző minősítő eljárás eredményeként – arról, hogy iskolánk viselheti a „Minősített referenciaintézmény” címet és referenciaintézményként működhet az alábbi referenciaterületeken:

A) Befogadó pedagógiai gyakorlat/integrációs pedagógiai program alkalmazásában mintaadó intézmény, feladatellátási hely.

B) Tehetséggondozó programmal dolgozó intézmény, feladatellátási hely/"tehetségpont".

2014. októberében „Mentoráló intézmény” címet nyert az iskola. E cím lehetőséget teremt az érdeklődő pedagógusok és iskolák számára az iskola akkreditált jó gyakorlatának megismertetésére hospitálások, konzultációk, műhelymunka és workshop keretében.

A 2014-2015. tanévtől iskolánk részt vesz a Türr István Képző és Kutató Intézet (TKKI) TÁMOP-3.3.13-13/1. számú Eötvös József Programjának megvalósításában, amely a befogadó iskola szemlélet elmélyítésére törekszik, emellett növeli hátránykompenzációs hatásokat és csökkenteni próbálja a hátrányos helyzetű csoportok lemorzsolódását.

2016-os tanévtől az EFOP-3.2.1. „Tehetségek Magyarországa” kiemelt projekt keretében megvalósuló a Magyar Templeton Program részét képező „Nebraskai Csillagos Ég” kutatásának egyik munkatársai

lettünk. Tehetségre utaló indikátorok felkutatásában, megfigyelések végzésében vettünk részt. A program keretében tanulóink Tehetségnapokon vehettek részt.

A Lafarge Közösségi értékprogram támogatásából szabadidős termet alakítottunk ki, valamint társadalmi munka keretében kerítést építettünk az iskola köré.

Földmunkagéppel a bükkösi Önkormányzat jóvoltából tereprendezést végeztünk árkoltunk, feltöltöttünk területeket, füvesítettünk, virágot ültettünk, esővíz levezetést készítettünk a futópályáról. A legégetőbb problémánk, a fűtésrendszer korszerűsítése a Bükkösi Önkormányzat nyertes pályázatának jóvoltából, 2019 nyarán került teljes felújításra. (30 millió forint értékben). A Bükkösd Holnapjáért egyesület jóvoltából, 2019 júniusában elkezdődött az étkező kibővítése, felújítása. (20 millió forint értékben)

2018/2019-es tanévtől az EFOP 3.1.7 „Esélyteremtés a köznevelésben” című pályázat közreműködő partnerei vagyunk. Ennek a pályázatnak a keretében, továbbképzéseken veszünk részt, szaktanácsadók munkáját igényeljük, valamint változatos programokat biztosítunk a hátrányos helyzetű tanulók számára.

2019.03.06-án iskolánk a Virtuális Erőmű Program keretében elnyerte az **Energiatudatos Iskola** címet.

2019. 11.27-én iskolánk **Partnerintézményi** címet kapott a Kaposvári Egyetemtől. Ennek a kapcsolatnak a keretében évente szervezünk csoportos hospitálásokat az Egyetem hallgatóinak.

2019 óta a **Tanítsunk Magyarorszáért program** kipróbáló iskolái vagyunk. A 2019/2020-as tanévtől már két osztállyal veszünk részt az országos programban.

A Lafarge Közösség Értékprogram keretéből barkácstermet alakítottunk ki és szereltünk fel eszközökkel és szintén ennek a pályázatnak a keretéből füves focipálya került kialakításra iskolánk udvarában.

2022. szeptemberétől a TMO. program már 4 osztályunkban van jelen egyetemi hallgatókkal, akik az élménypedagógia mellett hasznos tantárgyi megsegítést és tehetséggondozást is végeznek.

2021-től a Máltai Szeretetszolgálat szimfóniaprogramot indított iskolánkban 25-30 tanuló bevonásával. A program keretében, a hátrányos helyzetű gyermekek zene adta személyiségformáló erejére alapoznak neves szakemberek.

Megvalósult, illetve folyamatban lévő projektjeink:

1. TIOP-1.1.1-12/1-2012-00001 Intézményi informatikai infrastruktúra fejlesztése a közoktatásban – fenntartási időszak
2. EFOP-3.1.7-16-2016-00001 „Esélyteremtés a köznevelésben” c. kiemelt európai uniós projekt – 2017.08.-2020.06. – aktív közreműködőnk 2 kolléga
3. TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0167 Referenciainstézmény kialakítása a SZONEK Bükkösi Általános Iskolában – fenntartási időszak
4. MDSZ és a Magyar Judo Szövetség közös projektje 2015.11. – 10 évre
5. EFOP-3.2.4-16-2016-00001 Digitális kompetencia fejlesztése – folyamatban lévő pályázat
6. EFOP-3.3.2-16 Kulturális intézmények a köznevelés eredményességéért – partneriskolái vagyunk Királyegyháza és Szabadszentkirály településeinek
7. EFOP-1.3.5-16 Társadalmi szerepvállalás erősítése a közösségek fejlesztésével – partneriskolái vagyunk a Bükkösd Jövőjéért Alapítványnak
8. EFOP-3.7.3-16 Az egész életen át tartó tanuláshoz hozzáférés biztosítása – partneriskolái vagyunk a Bükkösi Önkormányzatnak
9. EFOP-3.3.6-17 Természettudományos élménypedagógiai programkínálat és természettudományos élményközpontok fejlesztése c. pályázat partneriskolái vagyunk (Pécsi Állatkert megvalósításával)
10. KLIK saját belső pályázata – „Jó gyakorlatok bemutatása” c. sikeresen valósítottuk meg. A szigetvári Tinódi Iskola pedagógusai vettek részt 3 alkalommal a „Maszathegyen innen” c. jó gyakorlat bemutató óráin.

11. Lafarge Községi Értékprogramban való részvétel – szabadidős terem, kerítés kiépítése, tűzzománc kemence beszerzése történt a tanév során ebből a forrásból. Két nyertes pályázatunk pedig folyamatban van (Bükkösd Jövőjéért Alapítványon és a bükkösi 4H Egyesületen keresztül) egy barkácsterem kialakítására, és egy füves focipálya kiépítésére az udvaron. Június hónapban megszületett a döntés, mindkét pályázatot elnyertük, így ezek megvalósulása az őszi időszakra tevődik.
12. EFOP 1.8.6 A felnőtt lakosság prevenciók célú egészségfejlesztése a szabadidősport révén – együttműködő partnerei vagyunk (a pályázat jelentős mértékben támogatja sportrendezvényeink megvalósulását)
13. Tanítsunk Magyarországot országos pályázat kipróbáló iskolái vagyunk a 2019/2020-as tanévtől már négy évfolyammal.

Az iskolai nevelés-oktatás alapvető céljai*

Kulcskompetenciák fejlesztése

A Nat a köznevelés szemléleti alapjainak meghatározásával kiegészíti a gyermekek, tanulók családban megvalósuló nevelését, erősíti ezzel a hazához és a nemzet történelméhez való kötődést, a generációk közötti kapcsolatot, a közös kulturális gyökereket, az anyanyelv használatát. Így rögzíti azt a minden magyar emberben közös tudást, amely megalapozza a nemzeti identitást. A *Nemzeti alaptanterv* kulcskompetenciáknak azokat a kompetenciákat tekinti, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létezéshez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához. Mindegyik egyformán fontos, mivel mindegyik hozzájárulhat a sikeres élethez egy tudás alapú társadalomban. Felértékelődik az egyén tanulási kompetenciájának fejlesztése, mert az emberi cselekvőképesség az egész életen át tartó tanulás folyamatában formálódik. Sok kompetencia részben fedi egymást, és egymásba fonódik: az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik terület kompetenciáit. Hasonló egymásra építettség jellemzi a kulcskompetenciák és a kiemelt fejlesztési feladatok viszonyát. A műveltségterületek fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákat összetett rendszerben jelenítik meg. Számos olyan fejlesztési terület van, amely mindegyik kompetencia részét képezi: például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképeség, a problémamegoldás, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése.

A kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi

Az anyanyelvi kommunikáció az anyanyelv elsajátításának folyamata és eredménye, amely természeténél fogva kapcsolódik az egyén kognitív képességének fejlődéséhez. Az anyanyelvi kommunikáció feltétele a megfelelő szókincs, valamint a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete. Ez a tudásanyag felöleli a szóbeli kapcsolattartás fő típusainak, az irodalmi és nem irodalmi szövegek egész sorának, a különféle nyelvi stílusok fő sajátosságainak, valamint a nyelv és a kommunikáció

* A helyi tanterv e fejezete a 110/2012. (VI. 4.) és az 5/202 (I.31.) Korm. rendelet alapján készült.

változásainak ismeretét különféle helyzetekben. Az egyén rendelkezik azzal a képességgel, hogy különféle kommunikációs helyzetekben, szóban és írásban kommunikálni tud, kommunikációját figyelemmel kíséri és a helyzetnek megfelelően alakítja. Képes megkülönböztetni és felhasználni különféle típusú szövegeket, megkeresni, összegyűjteni és feldolgozni információkat, képes különböző segédeszközöket használni, saját szóbeli és írásbeli érveit a helyzetnek megfelelő módon meggyőzően megfogalmazni és kifejezni. A pozitív attitűd magában foglalja a kritikus és építő jellegű párbeszédre való törekvést, az esztétikai minőség tiszteletét és mások megismerésének az igényét. Ehhez ismernünk kell a nyelv másokra gyakorolt hatását, a társadalmilag felelős nyelvhasználat jelentőségét.

Az idegen nyelvi kommunikáció – az anyanyelvi kommunikációhoz hasonlóan – az alapvető nyelvi készségekre épül: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése idegen nyelven különböző tevékenységi formákban. Ilyen a hallott és olvasott szöveg értése, a szövegalkotás és az interakció szóban és írásban.

Ezek a tevékenységek az élet különböző területein – oktatás és képzés, munka, családi és társas élet, szabadidő s tevékenységek – az egyén szükségleteinek megfelelően folynak. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességekre és készségekre is támaszkodik, mint a közvetítés az anyanyelv és az idegen nyelv között, valamint más kultúrák megértése. A nyelvhasználó tudásszintje változhat a különböző nyelvek, nyelvi tevékenységek (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése, írásképesség és közvetítőképesség), valamint az idegen nyelvet használó társadalmi-kulturális háttere, igényei és érdeklődése szerint.

Matematikai gondolkodási kompetencia

A matematika terén szükséges ismeretek magukban foglalják a számok, mértékek és struktúrák, az alpműveletek és alapvető matematikai reprezentációk fejlődő ismeretét, a matematikai fogalmak, összefüggések és koncepciók és azon kérdések megértését, amelyekre a matematika választ adhat. A matematikai kompetencia birtokában az egyén rendelkezik azzal a képességgel, hogy alkalmazni tudja az alapvető matematikai elveket és folyamatokat az ismeretszerzésben és a problémák megoldásában, a mindennapokban, otthon és a munkahelyen. A matematika terén a pozitív attitűd az igazság tiszteletén és azon a törekvésen alapszik, hogy a dolgok logikus okát és érvényességét keressük.

A természettudományok esetében elengedhetetlen a természet működési alapelveinek, az alapvető tudományos fogalmaknak, módszereknek és technológiai folyamatoknak az ismerete, de ismerni kell az emberi tevékenységeknek a természetre gyakorolt hatásait is. Így megértjük a tudományos elméletek szerepét a társadalmi folyamatok alakulásában, valamint az alkalmazások és a technológiák előnyeit, korlátait és kockázatait a társadalomra nézve. A természettudományos és technikai kompetencia birtokában mozgósítani tudjuk természettudományos és műszaki műveltségünket a munkában és a hétköznapi életben: amikor új technológiákat, eszközöket, berendezéseket ismerünk meg és működtetünk, amikor a tudományos eredményeket a hétköznapi életben alkalmazzuk egyéni és közösségi célok érdekében, vagy természettudományos és műszaki műveltséget igénylő döntések meghozatalakor. Az ilyen kompetenciával felvértezett ember egyaránt kritikus az áltudományos, az egyoldalúan tudomány- és technikaellenes, illetve a technikát, a termelést az emberi szempontok és a környezeti fenntarthatóság fölé helyez megnyilvánulásokkal szemben. A természettudományos és technikai kompetencia kritikus és kíváncsi attitűdöt alakít ki az emberben, aki ezért igyekszik megismerni és megérteni a természeti jelenségeket, a műszaki megoldásokat és eredményeket, nyitott ezek etikai vonatkozásai iránt, továbbá tiszteli a biztonságot és a fenntarthatóságot.

Digitális kompetencia

A digitális kompetencia a természetnek, az IST szerepének és lehetőségeinek értését, alapos ismeretét jelenti a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában. Magában foglalja a főbb számítógépes alkalmazásokat - szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információátvitel-kezelés, az internet által kínált lehetőségek és az elektronikus média útján történő kommunikáció (e-mail, hálózati eszközök) - a szabadidő, az információmegosztás, az együttműködő hálózatépítés, a tanulás és a kutatás terén. Az egyénnek értenie kell, miként segíti az IST a kreativitást és az innovációt, ismernie kell az elérhető információ hitelessége és megbízhatósága körüli problémákat, valamint az IST interaktív használatához kapcsolódó etikai elveket. A szükséges képességek felölelik az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a kritikus alkalmazást, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését. Idetartozik a komplex információ előállítását, bemutatását és megértését elősegítő eszközök használata, valamint az internet alapú szolgáltatások elérése, a velük való kutatás, az IST alkalmazása a kritikai gondolkodás, a kreativitás és az innováció területén. Az IST használata kritikus és megfontolt attitűdöket igényel az elérhető információ és az interaktív média felelősségteljes használata érdekében. A kompetencia fejlődését segítheti továbbá a kulturális, társadalmi és/vagy szakmai célokat szolgáló közösségekben és hálózatokban való részvétel.

Személyes és társas kapcsolati kompetencia

A személyes és szociális jólét megköveteli, hogy az egyén rendelkezzen saját fizikai és mentális egészségére vonatkozó ismeretekkel, megértse az egészséges életvitelnek ebben játszott meghatározó szerepét. A sikeres kapcsolatok és társadalmi részvétel érdekében elengedhetetlen a normatudat, a viselkedési és az általánosan elfogadott magatartási szabályok megértése. Fontos az egyénnel, a csoporttal, a munkaszervezettel, a nemek közti egyenlőséggel, a megkülönböztetés-mentességgel, a társadalommal és a kultúrával kapcsolatos alapvető koncepciók ismerete. Kívánatos a tájékozódás az európai társadalmak multikulturális és társadalmi-gazdasági dimenzióiban, továbbá a nemzeti kulturális identitás és az európai identitás kapcsolatának a megértése. E kompetencia alapja az a képesség, hogy különféle területeken hatékonyan tudjunk kommunikálni, figyelembe vesszük és megértjük a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereinkben bizalmat keltünk, és empatikusak vagyunk. Idetartozik még a stressz és a frusztráció kezelése, a változások iránti fogékonyság. Az attitűdök vonatkozásában az együttműködés, a magabiztosság és az integritás a legfontosabb. Idetartozik még a társadalmi-gazdasági fejlődés, az interkulturális kommunikáció iránti érdeklődés, a sokféleség elismerése. Fontos része ennek az attitűdnek a személyes előítéletek leküzdésére és a kompromisszumra való törekvés. Az állampolgári kompetencia a demokrácia, az állampolgárság fogalmának és az állampolgári jogoknak az ismeretén alapul, ahogyan ezek az Európai Unió Alapjogi Chartájában és a nemzetközi nyilatkozatokban szerepelnek, és ahogyan ezeket helyi, regionális, nemzeti, európai és nemzetközi szinten alkalmazzák. A kompetencia magában foglalja az aktuális események, valamint a nemzeti, az európai és a világtörténelem fő eseményeinek és tendenciáinak, továbbá a társadalmi és politikai mozgalmak céljainak, értékeinek és politikáinak az ismeretét. Idetartozik az európai integráció és az EU struktúráinak, főbb célkitűzéseinek és értékeinek az ismerete, valamint az európai sokféleség és a kulturális identitás tudatosítása is. Az állampolgári kompetencia olyan képességeket igényel, mint a közügyekben való hatékony együttműködés, a helyi és a tágabb közösséget érintő problémák megoldása iránti szolidaritás és érdeklődés. Magában foglalja a közösségi tevékenységek és a különböző szinteken - a helyi szinttől a nemzeti és európai szintig - hozott döntések kritikus és kreatív elemzését, a döntéshozatalban való részvételt, elsősorban szavazás útján. A pozitív attitűdök az emberi jogok teljes körű tiszteletén alapulnak, ideértve az egyenlőség és a demokrácia tiszteletét, a vallási és etnikai csoportok kulturális sokszínűségének megértését. Magában foglalja a településhez, az

országához, az EU-hoz és általában az Európához való tartozást, a részvétel iránti nyitottságot a demokratikus döntéshozatal valamennyi szintjén, valamint a felelősségérzetnek és a közösségi összetartást megalapozó közös értékek elfogadásának és tiszteletben tartásának a nyilvánítását (pl. a demokratikus elvek tiszteletben tartása). Az alkotó részvétel az állampolgári tevékenységeket, a társadalmi sokféleség és kohézió, valamint a fenntartható fejlődés támogatását és mások értékeinek, magánéletének a tiszteletét is jelenti.

Munkavállalói, vállalkozói kompetencia

A szükséges ismeretek egyrészt az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek, kihívások felismerését, értelmezését, másrészt a gazdaság működésének átfogóbb megértését, a pénz világában való tájékozódást foglalják magukban. Az egyénnek tudatában kell lennie a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeivel is. Olyan készségek, képességek tartoznak ide, mint tervezés, szervezés, irányítás, vezetés, delegálás, az elemzés, a kommunikálás, a tapasztalatok értékelése, kockázatfelmérés és vállalás, egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés. A pozitív attitűdöt a függetlenség, a kreativitás és az innováció jellemzi a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában egyaránt. Feltételezi a célok elérését segítő motivációt és elhatározottságot, legyenek azok személyes, másokkal közös és/vagy munkával kapcsolatos célok vagy törekvések.

Kreativitás, önfejlesztés, kulturális tudatosság

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség feltételezi a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökségnek, valamint az egyénnek, közösségeinek a világban elfoglalt helyének a tudatosítását, a főbb művészeti alkotások értő és beleérző ismeretét, a népszerű kortárs kultúra és kifejezőmódok vonatkozásában is. Idetartozik Európa (az európai országok, nemzetek és kisebbségek) kulturális és nyelvi sokféleségének a megőrzésére irányuló igénynek, a közízlés fejlődésének, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepének a megértése. Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása. A pozitív attitűdök alapját a művészi kifejezés sokfélesége iránti nyitottság és az esztétikai érzék fejlesztésére való hajlandóság képezi. A nyitottság, az érdeklődés, a fogékonyság fejleszti a kreativitást és az arra való készséget, hogy a művészi önkifejezés és a kulturális életben való részvétel révén gazdagítsuk önismeretünket, emberi viszonyainkat, eligazodjunk a világban.

A tanulás kompetenciái

A munka- vagy karriercélok teljesítését szolgáló tanuláshoz az egyénnek megfelelő ismeretekkel kell rendelkeznie a szükséges kompetenciákról, tudástartalmakról, képességekről és szakképesítésekről. A hatékony és önálló tanulás feltétele, hogy az egyén ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait, valamint képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatást/támogatást. A hatékony és önálló tanulás olyan alapvető képességek meglétét igényli, mint az írás, olvasás, számolás, valamint az IST-eszközök használata. Ezekre épül az új ismeretek, elsajátítása, feldolgozása és beépítése. A hatékony és önálló tanulás további feltétele a saját tanulási stratégia kialakítása, a motiváció folyamatos fenntartása, a figyelem összpontosítása, valamint a tanulás szándékának és céljának kritikus mérlegelése. Az egyénnek képesnek kell lennie a közös munkára és tudásának másokkal való megosztására saját munkája értékelésére és szükség esetén tanács, információ és támogatás kérésére. A pozitív attitűd, tanulási iránti motivációt feltételez, folyamatos fenntartásához elengedhetetlen, hogy korábbi tanulási és

élettapasztalatainkat felhasználjuk, új tanulási lehetőségeket kutassunk fel, és a tanultakat az élet minden területén széles körben alkalmazzuk.

Kiemelt fejlesztési feladatok

A *Nemzeti alaptanterv* kiemelt fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákra épülnek. Összekötik a műveltségterületek bevezetőit és fejlesztési feladatait.

Erkölcsei nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulás-szervezési eljárások.

Önismeret és társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelel kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani.

Családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

Testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség megelőzésére, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítik a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A *Nemzeti alaptanterv* ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő

területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A környezettudatosságra nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezetmegővására, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és a *társadalmak fenntartható fejlődését*. A fenntartható fejlődés feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatívan gondolkodnak, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság területén, és felelősséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikért. Mindez úgy valósítható meg, ha különös figyelmet fordítunk a tanulók természettudományi gondolkodásmódjának fejlesztésére. Ha a tanulók érzékennyé válnak környezetük állapota iránt, akkor képesek lesznek a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére, a környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére, a környezettel kapcsolatos állampolgári köteleességeik vállalására és jogaik gyakorlására. A környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartásnak a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelveknek kell lennie egyéni és közösségi szinten egyaránt. A környezeti nevelés során a tanulók ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak. Konkrét hazai példákon ismerjék fel a társadalmi-gazdaságimodernizáció egyénre gyakorolt pozitív és negatív hatásait a környezeti következmények tükrében. Értsék a fogyasztás és a környezeti erőforrások kapcsolatát, a fenntartható fogyasztás elvét. Kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzése váljék meghatározóvá. Szerezzenek személyes tapasztalatokat a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatisált, globális nyilvánosság felelő résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékeltű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas

érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítani, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

Egységesség és differenciálás

A nevelés célja, olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását. Lehetőség szerint ki kell használni a tanulástársas természetéből adódó előnyöket. A pedagógus a probléma megoldási és jelenség értelmezési folyamatot közvetett illetve közvetlen eszközökkel segíti. Fontos figyelembe venni a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz illesztését.

Az eredményes tanulás segítségének elvei

Tanulási környezet

Az osztálytermetek lehetőség szerint úgy kell biztosítani, hogy a különböző tanulási, szervezési eljárások alkalmazásához a berendezések rugalmasan és gyorsan átalakíthatóak legyenek. Biztonságos és támogató tanulási környezetet kell teremteni. A tanulók értékelését egyéni fejlődésük és sikeres tanulási teljesítményük érdekében az igazságosság, az esélyteremtés és a méltányosság alapelveit szem előtt tartva, emberi méltóságuk tiszteletben tartásával, az értékelés személyes jellegének figyelembevételével szükséges megvalósítani. A tanulók tanulási tevékenységekben való aktív részvétele kulcsfontosságú, ezért ennek előmozdítása érdekében a pedagógusoknak mindvégig a tevékenységközpontú tanulásszervezési formákat kívánatos előnyben részesíteniük. Az iskolai légkör bizalmi jellege elsődleges feltétele annak, hogy a tanulási problémákra és a személyes nehézségekre időben fény derüljön. Az aktív tanulási alapelvek szerint szerveződő, több tantárgy, tanulási terület ismereteinek integrálását igénylő

témákat, jelenségeket feldolgozó tanórák, foglalkozások, témanapok, témahetek, tematikus hetek és projektek alkalmazása segíti a tanulót a jelenségek megértésében, a problémák komplex módon történő vizsgálatában.

Egyénre szabott tanulási lehetőségek

Az iskola a tanulók tanulmányi előmenetelét a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával tudja a leghatékonyabban támogatni. Fontos alapelv, hogy a tanulók közti

különbözőségeket az iskola a különféle környezeti feltételek és az egyénenként eltérő idegrendszeri érés, valamint az egyéni képességek kölcsönhatása eredményének tekintse.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a közös felelősségvállalásnak lényeges szerepe van a nevelés sikerességében. Ez nem csak az együttnevelést megvalósító iskolában tanító pedagógus kizárólagos felelőssége. A pedagógus a tanulást-tanítást speciális szakmai kompetenciák alapján segíteni tudó különböző szakemberekkel együtt (például gyógypedagógus, gyógytestnevelő, iskolapszichológus, szociális munkás, fejlesztő pedagógus, tehetséggondozó pedagógus, gyermekvédelmi jelzőrendszer szakembere) kialakított foglalkozások keretében, valamint a szülők és a tanuló folyamatos bevonásával, a pedagógiai tevékenység részeként elismert konzultációs tevékenységet folytatva végzi pedagógiai munkáját. A hátránykompenzáció biztosítása érdekében (SNI, BTMN, HH, HHH) a tanuló szükségleteihez, képességeihez, készségeihez illeszkedő módszertani eljárások (eszközök, módszerek, terápiák, a tanulást-tanítást segítő speciális eszközök, a gyógypedagógus módszertani iránymutatásainak beépítése, egyéni fejlesztési terv készítése és rendszeres ellenőrzése) alkalmazása szükséges a különböző pedagógiai szintereken. A XXI. századi tanulási környezet nélkülözhetetlen elemét képezi az iskolai tanuláshoz kapcsolódó digitális technológiával támogatott oktatási módszerek sokfélesége, ezért különösen fontos, hogy a pedagógusok ismerjék és alkalmazzák azokat.

Képesség-kibontakoztatás támogatása

A tanulói teljesítmény értékelésének egyik célja, hogy segítse a tanuló és a szülő objektív tájékoztatását, továbbá hozzájáruljon ahhoz, hogy a pedagógus folyamatosan meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról, lehetőséget biztosítson a pedagógiai munka nyomon követésére, és az újratervezésére, a célok újra definiálására és továbbiak meghatározására, amennyiben ezt a tanulók fejlődése megkívánja. Az értékelési folyamatokat megalapozó tervező munka figyelembe veszi a tanuló előzetes tudását, aktuális fejlettségi szintjét, egyéni fejlődési lehetőségeit, életkori sajátosságait, az értékelés személyiségfejlődésére gyakorolt hatását és a pedagógiai célokat. A tanulás folyamatában több alkalommal, tájékozódó jelleggel végzett információgyűjtés, a fejlesztő, tanulást segítő értékelés és ennek visszajelzése akkor éri el a kívánt hatást, ha az a tanuló számára az értékelést követően rövid időn belül megismerhető. A tanulási folyamat rendszeres értékelése és visszajelzése teszi lehetővé a tanuló fejlődésének folyamatos nyomon követését.

Tanulást segítő korrekció, lemorzsolódási stratégia

„Lemorzsolódással veszélyeztetett tanuló az a tanuló, akinek az adott tanévben a tanulmányi átlageredménye közepes teljesítmény alatti (*objektív kritérium*) vagy a megelőző félévi átlageredményéhez képest legalább 1,1 mértékű romlást mutat, és esetében komplex, rendszerszintű pedagógiai intézkedések alkalmazása válik szükségessé.” (Nkt. 4. § 37. pont)

Az iskolai lemorzsolódás enyhítése (optimális esetben: megszüntetése) végett az intézmény elkészíti – tanévenként felülvizsgálja – saját lemorzsolódás elleni stratégiáját. E stratégia keretében évente vizsgálja az iskola összes tanulójának teljesítményét (kitüntetetten fókuszálva a hátrányos, vagy halmozottan hátrányos és a sajátos nevelési igényű vagy a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulóakra, hiszen a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók első sorban közülük kerülhetnek ki).

Abból a szempontból kell vizsgálni a tanulókat, hogy önmagukhoz, az elvárható teljesítményhez képest milyen eredményeket mutatnak. Az eredmények értékelésekor az okokat kutatva dönt az intézmény arról, hogy milyen szintű gondozásra lesz szüksége egy-egy tanulónak.

Azok a tanulók, akiknek a képességei olyanok, hogy csak hármás átlag alatti teljesítményt tudnak produkálni, akkor még nem lemorzsolódók. Velük abban az esetben szükséges majd intézkedést hozni, ha a következő tanévben az „indulási” hármás alatti átlagtól is 1,1 mértékű romlást mutatnak, vagyis az indulási szint méréséhez képest romlik az átlaguk.

Azoknál a tanulóknál viszont, akiknél az iskola érzékeli, hogy a tanuló többre lennének képesek, mint a hármás átlag alatti eredmény, mindenképpen meg kell keresni azokat a gátló tényezőket, amelyek miatt nem tudnak a képességeiknek megfelelő eredményt produkálni.

Az iskolai lemorzsolódás enyhítése (optimális esetben: megszüntetése) végett szoros együttműködést valósítanak meg az osztályfőnökök és a lemorzsolódásban érintett tanulókat tanító pedagógusokkal.

A lemorzsolódással veszélyeztetette tanulók megsegítésére tervezett intézkedéseink:

- felzárkóztató fejlesztés kislétszámú csoportokban
- élménypedagógiai módszerek használata
- önálló tanulási módszerek elsajátíttatása
- szülői értekezletek, családlátogatások, fogadóórák az érintett körben
- külső szakemberek bevonása
- hospitálások, esetkonferencia, műhelymunkák, továbbképzések

A 2014-2015. tanévtől iskolánk részt vett a Türr István Képző és Kutató Intézet (TKKI) TÁMOP–3.3.13-13/1. számú Eötvös József Programjának megvalósításában. E program alapvető célja a befogadó oktatási rendszer megteremtéséhez történő hozzájárulás a közoktatási rendszer hátránykompenzációs hatásainak növelését elősegítő, a hátrányos helyzetű csoportok lemorzsolódását csökkenteni képes támogató szolgáltatások biztosításával, továbbá kutatás-fejlesztési és tudásmegosztó tevékenységek végzésével; támogatva ezzel az EU2020-as stratégiai prioritások elérését, különös tekintettel a lemorzsolódás csökkentésére és a foglalkoztatási adatok növelésére vonatkozó célok elérésének vonatkozásában. További cél hozzájárulni a mérés-értékelés rendszerének és módszertanának a befogadó iskola szemlélet elvrendszeréhez történő közelítéséhez, a tanulói háttér és az eredményesség közötti finomabb összefüggések feltárásához és a korábban lezajlott, illetve a jelenleg futó, egyes hátránykompenzációs programok hatásainak feltárásához. 2018-tól e pályázat folytatásaként az EFOP-3.1.7. Esélyteremtés a köznevelésben című pályázat aktív közreműködői vagyunk. A pályázat célja a hátrányos helyzetű tanulók lemorzsolódási arányának csökkentése változatos pedagógiai módszerekkel segítő szakemberek bevonásával.

Az alapfokú nevelés-oktatás szakasza- inak kiemelt pedagógiai céljai és fel- adatai

Alsó tagozat

1-2. évfolyam

A bevezető szakasz két évig tart. Ez az időtartam az óvodából az iskolában való sikeres átmenetet jelenti, melyet az óvodára jellemző időigényesebb tevékenységi és tanulásszervezési formák jellemeznek. A teljesítménymotiváció és a képességek fejlesztése területén a tantervi szabályzók és a törvényi előírások lehetővé teszik az életkorban jelentős egyéni különbségek kezelését.

Feladatok:

- ♦ A kisgyermek természetes érdeklődésének és nyitottságának megőrzése, orientálása és továbbfejlesztése.
- ♦ A személyes képességekbe vetett hit és önbizalom megteremtése.
- ♦ A mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztése, játék- és mozgásigényének kielégítése.
- ♦ Az egészséges élet értékének felismertetése és tudatosítása a tanulóknál.
- ♦ Egyszerű minták és sokoldalú lehetőségek adása az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.
- ♦ Társas kapcsolatok kialakítása és a hozzá szükséges beállítódások és képességek kialakítása és gyakoroltatása, közös tevékenységekből fakadó élmények megerősítése.
- ♦ A tanulás, az elsajátítás élményének és örömeinek megismertetése. - Az idegen nyelvek tanulása iránti igény felkeltése.

A Kárpát-medencei magyarság irodalmát, szellemi örökségét egységesen és egységben kell kezelni.

3-4. évfolyam

Ebben a szakaszban meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által szabályozott tanítási-tanulási folyamatok. A motiválás és a tanulásszervezés a teljesítményekre összpontosít.

Feladatok:

- ♦ A megismerés, a megértés, a tanulás iránti érdeklődés és nyitottság megőrzése és továbbfejlesztése.
- ♦ Az önálló tanuláshoz szükséges motívumok kialakítása és megerősítése.
- ♦ A mindennapi életvitellel összefüggő gyakorlati ismeretek nyújtása.

- ◆ Elemi ismeretek közvetítése a természetről, a társadalomról, a művészetekről, az emberiség és a haza történelméről.
- ◆ A szóbeli és az írásbeli nyelvhasználathoz szükséges alapkészségek fejlesztése, gyakoroltatása.
- ◆ Önismeret fejlesztése.
- ◆ Koncentrációs képességek fejlesztése, amely a tanuláshoz való viszonyban, a közös játékokban és feladatokban jelenik meg.
- ◆ Az egészséges életmód megismertetése, a mozgás, a rendszeres testedzés, a sportjátékok iránti kedv felkeltése és megerősítése.

A digitális kultúra fontos feladata, hogy a tanuló képes legyen a felmerülő problémákat a digitális környezet eszközeivel megoldani, igénybe tudja venni az információs társadalom, e-Világ szolgáltatásait.

Felső tagozat

5-6. évfolyam

Ez az időszak az iskolai tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák, képességegyüttesek megalapozása. Ebben a szakaszban történik az iskolai tudás erőteljes tagolódása, amely megköveteli az ilyen típusú tanuláshoz szükséges és ehhez rendeződő képességek, kompetenciák célzott megalapozása.

Feladatok:

- ◆ Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak és elsajátíttatása, gyakoroltatása.
- ◆ A problémamegoldó gondolkodás és a döntésképeség megalapozása.
- ◆ Az értelmes tanulás feltételének megteremtése az érzékelés útján szerzett tapasztalatok gyűjtésével, rendszerezésével és sokoldalú értelmezésével.
- ◆ A tanuláshoz, a feladatokban való részvételhez szükséges koncentrációs képességek és akarat tulajdonságok fejlesztése.
- ◆ A kreativitás fejlesztése.
- ◆ A tudományos ismeretek megértéséhez és elsajátításához szükséges szemléletek és alapfogalmak megismertetése.
- ◆ Az idegennyelvi tudás mindennapi életben történő felhasználási lehetőségeinek megismertetése.
- ◆ Az európai és a nemzeti azonosságtudat erősítése, ápolása.
- ◆ Más népek és kultúrák megismerésének igénye.
- ◆ A rendszeres testmozgás és a sport iránti igény megerősítése és kielégítése.
- ◆ Az egészséges életmóddal összefüggő pozitív magatartások és szokások megerősítése.

- ◆ Az önértékelés képességének kialakítása és fejlesztése, a megbízhatóság, becsületesség, szava-hihetőség értékének tudatosítása.
 - A nomakövető magatartás és a társadalmi felelősségvállalás megalapozása elsődleges cél.
 - A tanuló ismerje és értelmezze a nemzeti és európai identitás kettősségét.

7-8. évfolyam

Ennek a szakasznak az alapvető feladata a már megalapozott kompetenciák fejlesztése, megerősítése, bővítése, finomítása, hatékonyságának, variabilitásának növelése a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben.

Feladatok:

- ◆ Az általános műveltség megalapozásához szükséges ismeretek átadása.
- ◆ Az egyetemes emberi kultúra legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeinek megismerése.
- ◆ A megismerési képességek fejlesztése, különös tekintettel a megfigyelési, értelmezési, indoklási, bizonyítási képességekre.
- ◆ A kulcsfogalmak tartalmának folyamatos gazdagítása és mélyítése.
- ◆ Az elvont fogalmi és elemző gondolkodás megalapozása.
- ◆ Az önálló, felnőtt élettel kapcsolatos helyes döntések megalapozása, felkészítése a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra.
- ◆ A szociális képességek fejlesztése, az érzelmi intelligencia mélyítése és gazdagítása.
- ◆ Az emberi cselekedetek és konfliktusok értelmezése okaik, következményeik és az emberi értékekkel való összevetésük szempontjából.
- ◆ Az idegen nyelvű kommunikáció fejlesztése.
 - Fontos feladat a saját vélemény kifejezése, a társak gondolatainak, véleményének megértése, a vitakultúra fejlesztése.
 - Meg kell alapozni a tanuló nemzeti önismeretét, nemzettudatát a tevékeny hazaszeretetét.
 - Képessé kell válni a nemzedékek közötti párbeszédre.
- ◆ Az emberiség előtt álló globális problémák megismertetése. - A tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakítása.
- ◆ A szűkebb és tágabb környezet természeti értékeinek, történelmi, kulturális és vallási emlékeinek, hagyományainak feltárására, megóvására történő ösztönzés és nevelés.
- ◆ Más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerése.
- ◆ Életszerű, valóságos problémák és feladathelyzetek teremtése az önkifejezéshez, az ismeret-szerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

Az iskola helyi tanterve

A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 26.§. (2) bekezdése rögzíti, hogy

„Az iskola pedagógiai programjának részeként [...] a miniszter által kiadott kerettanterveket kiegészítve helyi tantervet készít. A helyi tanterv megnevezi az oktatásért felelős miniszter által kiadott kerettantervek közül választottat és rendelkezik a kerettantervben meghatározott, a kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozások időkerete legfeljebb tíz százalékának felhasználásáról.”

A fenti törvény adta lehetőséget figyelembe véve a bükkösi tagintézmény az alábbiakban rögzített módon választotta meg **helyi tantervét**:

Az iskola által választott kerettantervek és programok

1. A bükkösi iskola helyi tantervéül a kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló a Kormány 5/2020(I.31) kormányrendelete 110/2012. (VI. 4) számú Korm. rendelet módosítása alapján.

E kerettantervek megnevezése:

Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára

ALSÓ TAGOZAT

Magyar nyelv és irodalom 1-4. évfolyam
Idegen nyelv (német) 4. évfolyam
Matematika 1-4. évfolyam
Digitális kultúra 3-4. évfolyamon
Etika 1-4. évfolyam
Környezetismeret 3-4. évfolyam
Ének-zene 1-4. évfolyam
Vizuális kultúra 1-4. évfolyam
Technika és tervezés 1-4. évfolyam
Testnevelés 1-4. évfolyam

FELSŐ TAGOZAT

Magyar nyelv és irodalom 5-8. évfolyam
Idegen nyelv (német) 5-8. évfolyam
Matematika 5-8. évfolyam
Történelem 5-8. évfolyam
Állampolgári ismeretek 8. évfolyam
Etika 5-8. évfolyam
Fizika 7-8. évfolyam
Kémia 7-8. évfolyam
Biológia 7-8. évfolyam
Földrajz 7-8. évfolyam
Természettudomány 5-6. évfolyam
Ének-zene 5-8. évfolyam
Vizuális kultúra 5-8. évfolyam
Digitális kultúra 5-8. évfolyam
Technika és tervezés 5-7. évfolyam
Testnevelés 5-8. évfolyam
Hon-és népismeret 5-8. évfolyamon
Dráma és színház 7-8. évfolyam

Az iskola a választott kerettantervet a következő programokkal, tantervekkel együtt alkalmazza:

- * 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet módosításában kiadásra kerülő kerettantervek 10.5. melléklete: A német nemzetiségi nevelés-oktatás kerettantervei (Német népismeret 1-4. évfolyam; Német népismeret 5-8. évfolyam; Német nyelv és irodalom 1-4. évfolyam; Német nyelv és irodalom 5-8. évfolyam)
 - ◆ A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról A Kormány a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 94. § (4) bekezdés b) pontjában, a 7. § (2) bekezdése tekintetében a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 31. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el.
- * 23/2013. (III. 29.) számú EMMI rendelet 3. mellékletében közzétett nemzetiségi oktatás kerettanterveinek 10.2. melléklete: A cigány nemzetiségi nevelés-oktatás kerettantervei (Cigány népismeret 1-4. évfolyam; Cigány népismeret 5-8. évfolyam) – tantárgyakba integráltan alkalmazandó.

2. A bükkösi iskola, mint német nemzetiségi nyelvet oktató iskola a *Közoktatási törvény*, a 32/1997. (XI. 5.) *MKM rendelet* valamint az ezt a rendelet részben módosító 58/2002. *OM rendelet* alapján a nemzeti, etnikai kisebbségi oktatás irányelveit figyelembe vevő *Német kisebbségi oktatás kerettantervét* adaptálja.

A német nemzetiségi nevelés-oktatás kerettantervei

(Német népismeret 1-4. évfolyam; Német népismeret 5-8. évfolyam;
Német nyelv és irodalom 1-4. évfolyam; Német nyelv és irodalom 5-8. évfolyam)
(a 23/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 3. melléklete)

Rahmenlehrpläne der deutschen Volkskunde, deutsche Sprache und Literatur

Deutsche Volkskunde 1-4; Deutsche Volkskunde 5-8
Deutsche Sprache und Literatur für die traditionelle, erweiterte und ergänzende Erziehungs- und Unterrichtsform an ungarndeutschen Nationalitätenschulen Jahrgang 1–4

Deutsche Sprache und Literatur für die traditionelle, erweiterte und ergänzende Erziehungs- und Unterrichtsform an ungarndeutschen Nationalitätenschulen Jahrgang 5–8
/Nach dem Gesetz: 23/2013. (III.29) EMMI 3./

A nemzetiségi német nyelv és irodalom tanulása és a nemzetiségi német népismeret követelményeinek teljesítése az óratervekben rögzített heti óraszámoknak megfelelően történik. Bükkösd komoly hagyományokkal rendelkezik a német nyelv tanításának területén, hiszen német ajkú lakossága erre már a 18. század vége óta igényt tartott. Mostani német nemzetiségi oktatási programja is évtizedes múltra tekint vissza. Jelenleg a lakosság 20-25%-a vallja magát német nemzetiségűnek. Származásuk leginkább nevükben, kapcsolataikban (pl.: Baranya Megyei Német Önkormányzat) és hagyományaikban érhető tetten, nyelvükben már kevésbé. A településen Német Kisebbségi Önkormányzat működik évek óta, amely lehetőséget ad a településen a kisebbségi ügyek szakavatott intézésére, a kulturális autonómia intézményeinek fejlesztésére ((2011. évi CLXXIX. törvény - a nemzetiségek jogairól).

Der Unterricht und die Anforderungen der Volkskunde und der deutschen Nationalitätensprache und Literatur werden in unserer Schule nach dem im Lehrplan festgelegten wöchentlichen Stundenzahlen erfüllt. Bükkösd hat eine lange Tradition im Bereich vom deutschen Sprachunterricht. Seit Ende des 18-ten Jahrhunderts hatte die deutschsprachige Bevölkerung einen Anspruch für Deutschunterricht. Auch das aktuelle Bildungsprogramm ist mehr, als zwanzig Jahre alt. Zur Zeit behauptet sich 20-25% der Bevölkerung im Dorf als Mitglied der ungarndeutschen Nationalitäten. Ihre Wurzeln sind am meisten nur in ihren Namen, Kontakten (zB.: LDU Fünfkirchen), Bräuchen, aber in ihrer Muttersprache kaum zu finden. Im Dorf funktioniert die Deutsche Minderheitsselfverwaltung seit vielen Jahren, die gesetzliche Erledigungsmöglichkeiten zum Alltagsleben der Minderheitsbevölkerung und zum Entwicklung der kulturellen Autonomie bietet. (Gesetz CLXXIX vom Jahre 2011 über die Rechte der Nationalitäten.

3.

A cigány nemzetiségi nevelés-oktatás kerettantervei

(Cigány népismeret 1-4. évfolyam; Cigány népismeret 5-8. évfolyam)

(Az 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet módosításában kiadásra kerülő kerettantervek 10.2. mellékletei)

A nemzetiségi nevelés és oktatás fontos célja, hogy erősödjék a tanulók nemzetiségi közösséghez való tartozásának tudata. Ez a cél a nemzetiségi kultúra közvetítésével, a nemzetiség sajátos helyzetének megismertetésével érhető el.

Bükkösd beiskolázási körzetében igény esetén a gyermekek megismerkednek a roma kultúra tradicionális és jelenkori jellemzőivel, jeles képviselőivel. Miután a roma tanulók megismerkednek a többségi társadalom kultúrájával, szokásaival, és ezáltal társadalmi beilleszkedésük könnyebbé válik, fontos, hogy a nem roma tanulók is megismerkedjenek a kisebbség kultúrájával, jellemző szokásaival.

A helyi tanterv alkalmazása

A teljes tantervet az iskola az alábbi kiegészítésekkel alkalmazza:

Magyar nyelv és irodalom: ♦ igény szerint a lemaradó tanulók számára felzárkóztató foglalkozások beiktatása.

Nemzetiségi német nyelv, idegen nyelvek:

- differenciált csoportbontás illetve szükség szerint csoportösszevonás alkalmazása
- azokon az évfolyamokon, ahol nemzetiségi német nyelvet tanulnak a gyerekek, a nemzetiségi órákkal párhuzamosan anyanyelvi és/vagy matematikai felzárkóztatás történik
- a nemzetiségi német nyelvet tanuló gyerekek a nemzetiségi német népismeret követelményeit külön órában tanulják
- az angol nyelv tanítására fakultációs, illetve szakköri keretben kerülhet sor

Tantárgyanként és tanóránként, továbbá minden oktató-nevelő tevékenységében, a tevékenységek munkaformáival is - az iskola célul tűzi ki, hogy megfelel az intézmény integrációs programjának.

Az iskolai egyes évfolyamain tanított tantárgyak, kötelező és választható tanórai foglalkozások és óraszámok

Óratervek

1. Óraterv (általános) 2012.NAT alapján

Tantárgyak	1. osztály	2. osztály	3. osztály	4. osztály	5. osztály	6. osztály	7. osztály	8. osztály
Magyar nyelv	3,5	3,5	3,5	4	2	2	2	2
Magyar irodalom	3,5	3,5	3,5	4	2	2	2	2
Erkölcstan/ Hit- és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Német				3	3	3	3	3
Történelem					2	2	2	2,5
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4
Népismeret	1	1	1	1	1	1	1	1
Korrektív foglalkozások	5	5	5	2	2	2	2	2
Környezetismeret	1	1	1	1				
Természetismeret					2	2		
Földrajz							1,5	1,5
Biológia							1,5	1,5
Fizika							1,5	1,5
Kémia							1,5	1,5
Ének – zene	1	1	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Informatika					0,5	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki					0,5	0,5	0,5	0,5
Összesített óraszám:	27	27	27	27,5	27,5	28	32	32,5

2. Óraterv (általános) 2020.NAT alapján

Tantárgyak	1. osztály	2. osztály	3. osztály	4. osztály	5. osztály	6. osztály	7. osztály	8. osztály
Magyar nyelv	3,5	3,5	2	2	2	2	1	1
Magyar irodalom	3,5	3,5	3	3	2	2	2	2
Etika/ Hit- és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Német				2	3	3	3	3
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Matematika	4	4	4	4	4	4	3	3
Korrektív foglalkozások	5	5	5	3	2	2	2	2
Környezetismeret			1	1				
Természettudomány					2	2		
Földrajz							2	1
Biológia							2	1
Fizika							1	2
Kémia							1	2
Ének – zene	1	1	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Dráma és színház					1			
Hon- és népismeret						1		
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Összesített óraszám:	25	25	25	25	29	29	30	30

Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27.§ (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg. (lásd. Egészségnevelési program)

Az intézményünk egészségnevelési és környezeti nevelési elveit a *Pedagógiai program* 1. és 2. sz. melléklete tartalmazza.

3. Óraterv (roma) NAT. 2012. alapján

Tantárgyak	1. osztály	2. osztály	3. osztály	4. osztály	5. osztály	6. osztály	7. osztály	8. osztály
Magyar nyelv	3,5	3,5	3,5	4	2	2	2	2
Magyar irodalom	3,5	3,5	3,5	4	2	2	2	2
Német				3	3	3	3	3
Erkölcstan/ Hit- és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Történelem					2	2	2	2,5
Matematika	4	4	4	5	4	4	4	4
Népismeret r.	1	1	1	1	1	1	1	1
Korrektív foglalkozások	5	5	5	2	2	2	2	2

(folytatás az előző oldalról)

Tantárgyak	1. osztály	2. osztály	3. osztály	4. osztály	5. osztály	6. osztály	7. osztály	8. osztály
Környezetismeret	1	1	1	1				
Természetismeret					2	2		
Földrajz							1,5	1,5
Biológia							1,5	1,5
Fizika							1,5	1,5
Kémia							1,5	1,5
Ének - zene	1	1	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Informatika					0,5	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki					0,5	0,5	0,5	0,5
Összesített óraszám:	27	27	27	28,5	27,5	28	32	32,5

4. Óraterv (roma) 2020.NAT alapján

Tantárgyak	1. osztály	2. osztály	3. osztály	4. osztály	5. osztály	6. osztály	7. osztály	8. osztály
Magyar nyelv	3,5	3,5	2	2	2	2	1	1
Magyar irodalom	3,5	3,5	3	3	2	2	2	2
Etika/ Hit- és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Német				2	3	3	3	3
Népismeret r.	1	1	1	1	1	1	1	1
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Matematika	4	4	4	4	4	4	3	3
Korrektív foglalkozások	5	5	5	3	2	2	2	2
Környezetismeret			1	1				
Természettudomány					2	2		
Földrajz							2	1
Biológia							2	1
Fizika							1	2
Kémia							1	2
Ének – zene	1	1	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Dráma és színház					1			
Hon- és népismeret						1		
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Összesített óraszám:	26	26	26	26	30	30	31	31

Óraterv (német nemzetiségi nyelvoktató képzés)

A nemzetiségi oktatás a magyar közoktatási rendszer szerves része. Ebből következik, hogy iskolánk, mint a német nemzetiségi hagyományos nyelvoktató iskola, a köznevelési törvényben meghatározott feladatokat látja el, és helyi tantervét a „Nemzetiségi irányelvek” alapján íródott kerettanternv alapján készítette el. A nemzetiségi oktatásban való részvételre a szülő a gyermeke első osztályba iratásánál nyilatkozik, mely nyilatkozat a 8. osztály végéig érvényes. Ezzel elfogadja a nyelvoktató nemzetiségi nevelés-oktatás óraszámait, tananyagát. A szülő a gyermek nemzetiségi hovatartozásáról is nyilatkozhat, de ha ezt nem teszi, az iskola nem köteles a tanulót a nemzetiségi csoportba sorolásnál előnybe részesíteni.

Der Nationalitätenunterricht gehört eng zu dem ungarischen öffentlichen Schulsystem. Daraus folgt es, dass unsere Schule, als traditionelle sprachunterrichtende Schule, erfüllt ihre Aufgaben nach den Bestimmungen des Erziehungswesensgesetzes, und hat ihren Lokalen Lehrplan nach den „Nationalitäten Grundprinzipien” geschriebener Rahmenlehrplan gemacht. Die Eltern erklären sich über das Teilnehmen an den Nationalitätenunterricht, wenn sie ihr Kind in die erste Klasse einschreiben lassen, und diese Erklärung ist bis zum Ende der achten Klasse gültig. Damit empfangen sie die Stundenzahlen und Lehrmaterial der Nationalitätenerziehung und -unterricht. Die Eltern dürfen sich über die Nationalitätenszugehörigkeit des Kindes erklären, aber wenn es sie sich nicht erklären, die Schule soll den Schüler/die Schülerin bei der Gruppierung in die Nationalitätenklasse nicht bevorzugen.

5. Óraterv (német) NAT. 2012. alapján

Tantárgyak/ Fächer	1. osztály Jahrgan g- stufe 1	2. osztály Jahrgan g- stufe 2	3. osztály Jahrgan g- stufe 3	4. osztály Jahrgan g- stufe 4	5. osztály Jahrgan g- stufe 5	6. osztály Jahrgan g- stufe 6	7. osztály Jahrgan g- stufe 7	8. osztály Jahrgan g- stufe 8
Ének – zene Gesang – Musik	1	1	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra Visuelle Kultur	1	1	1	1	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat Technik, Lebensführung und Praxis	1	1	1	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Informatika Informatik					0,5	1	1	1
Testnevelés és sport Körpererziehung und Sport	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki Klassenlehrerstunde					0,5	0,5	0,5	0,5
Összesített óraszám: Gesamtzahl der stunden	8	8	8	7,5	8,5	9	9	9

6. Óraterv (német) NAT. 2020. alapján

Tantárgyak/ Fächer	1. osztály Jahrgan g- stufe 1	2. osztály Jahrgan g- stufe 2	3. osztály Jahrgan g- stufe 3	4. osztály Jahrgan g- stufe 4	5. osztály Jahrgan g- stufe 5	6. osztály Jahrgan g- stufe 6	7. osztály Jahrgan g- stufe 7	8. osztály Jahrgan g- stufe 8
Német nemzetiségi nyelv- és irodalom Deutsche Nationalitätessprache und Literatur	5	5	5	5	5	5	5	5
Magyar nyelv Ungarische Sprache	3,5	3,5	2	2	2	2	1	1
Magyar irodalom	3,5	3,5	3	3	2	2	2	2

Literatur								
Történelem Geschichte					2	2	2	2
Matematika Mathematik	4	4	4	4	4	4	3	3
Etika/ Hit- és erkölcsstan Sittenlehre/Religion	1	1	1	1	1	1	1	1
Német népismeret Volkskunde	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret Umwelt- und Sachkunde			1	1				
Természettudomány Naturgeschichte					2	2		
Álampolgári ismeretek Staatsbürgerliches Wissen								1
Földrajz Geographie							2	1
Biológia Biologie							2	1
Fizika Physik							1	2
Kémia Chemie							1	2
Ének – zene Gesang – Musik	1	1	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra Visuelle Kultur	1	1	1	1	1	1	1	1
Technika és tervezés Technik und design	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra digitale kultur			1	1	1	1	1	1
Hon-és népismeret Heimatstudien						1		
Dráma és színház Drama und Theater					1			
Testnevelés Körpererziehung	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki Klassenlehrerstunde					1	1	1	1
Összesített óraszám: Gesamtzahl der stunden	26	26	26	26	30	30	31	31

Szakkörök (választható foglalkozások) az iskolában

(az iskolahasználók igényei és a fenntartó anyagi lehetőségei szerint)

A szakkör neve	Évfolyam
„Bölcs bagoly” irodalmi szakkör	3-4
„Kincses Baranya” kézműves	4-8.
Bozsik Foci	5-8.
Történelem szakkör	5-6.
Elsősegély nyújtó szakkör	1-8.

A szakkörökre fordítható óraszám – a szakkör jellegétől függően – heti/kétheti egy vagy két óra.

Az alkalmazható tankönyvek, tanulási segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Tanévenként, a tankönyvrendelés időszakában az alábbi szempontokat kell figyelembe venni a tankönyvek kiválasztásakor

- * A tankönyvek a választott tantervekre épüljenek.
- * A pedagógus jól ismerje a választott tankönyv tartalmát, szerkezetét és használhatóságát.
- * A tankönyvek a tanulók és a pedagógusok számára egyaránt jól használhatóak legyenek, segítsék az ismeretek elsajátítását, illetve elsajátíttatását.
- * Feleljenek meg az önálló tanulást segítő didaktikai alapelveknek:
 - ◆ szerkezetük legyen világos, egyszerű,
 - ◆ motiváljanak, keltsék fel a tanulók érdeklődését,
 - ◆ szövegük az életkornak megfelelő megfogalmazású legyen, kerülje az idegen kifejezéseket, szavakat,
 - ◆ ábráik, betűméreteik, szerkesztésük segítse az önálló ismeretszerzést,
 - ◆ ösztönözzenek az ismétlésre, rendszerezésre,
 - ◆ adjanak lehetőséget a differenciált képességfejlesztésre,
 - ◆ adjanak mintát az önálló feladatmegoldásokra.
- * Egy-egy tankönyvcsalád piktogramjai, jelrendszerük legyenek azonos vagy hasonló minden évfolyamon.
- * Méretükben legyenek kézbe vehetőek, borítójuk érdeklődést keltő, színes és tartós.
- * Lehetőleg több éven át használhatóak legyenek a tankönyvek.
- * A tankönyvek, tanulási segédletek és taneszközök kiválasztásakor a pedagógusoknak figyelemmel kell lenniük arra, hogy a felmenő rendszerű egymásra épülés (a már megkezdett tankönyvcsalád) folytatódjon a magasabb évfolyamon is) biztosított legyen.
- * A tankönyvek, tanulási segédletek és taneszközök kiválasztása során a pedagógus egyeztetni köteles az alsós munkaközösséggel.
- * A szülőket a megelőző tanév végén tájékoztatni kell azokról a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati és más felszerelésekről, amelyekre a következő

tanévben a nevelő és oktató munkához szükség lesz. Tájékoztatni kell őket továbbá az iskolától kölcsönözhető tankönyvekről, taneszközökről és más felszerelésekről, valamint arról is, hogy az iskola milyen segítséget tud nyújtani a szülői kiadások csökkentéséhez.

Az iskolába lépés és az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

Az iskolába lépés feltételei

Az iskola 1. évfolyamára lépés feltételei

- * A beiskolázásra a törvényi előírások alapján kerül sor (életkor, iskolaérettséget igazoló szakvélemény alapján)
- * Az óvodával történő előzetes megbeszélés alapján:
 - megfigyelés foglalkozásokon
 - beszélgetés
- * A leendő 1. osztályosok szülei tájékoztatásának módzatai:
 - ◆ az igazgató szóbeli tájékoztatója
 - ◆ írásbeli tájékoztatás az iskoláról
 - ◆ a tanító(k) szóbeli tájékoztatója
 - ◆ iskolalátogatási lehetőségek biztosítása (egyéni, csoportosan, gyermekkel)
 - ◆ „Iskolába kukkantó” foglalkozások az óvoda-iskola átmenet megkönnyítésére
 - ◆ az iskola honlapja, szórólap

A szabad iskolaválasztás jogának érvényesítésével a megengedhető létszámkeretig az intézmény más településről is fogadhat tanulókat.

- * A belépés feltételei: megfelelő életkor
érvényes iskolai bizonyítvány (átvételtörvény)

- * Az átirányított tanuló felvételéről az igazgató dönt.

- * A tanulói teljesítmény- és képességfeltételek meglétének vizsgálata a szaktanár feladata (mérés: anyanyelv, matematika, történelem, biológia, földrajz, kémia, fizika, idegen nyelv)

A magasabb évfolyamba lépés feltételei

Továbbhaladás az 1. évfolyamról

- * Az 1. osztályban jelentkező, a továbbhaladást hátráltató probléma esetén a tanuló iskolalátogatási bizonyítványt kap.
- * Diszlexia vagy egyéb tanulási, pszichés, viselkedési stb. probléma esetén a tanuló vizsgálatra irányítható.
- * A tanuló az első évfolyamon abban az esetben utasítható évfolyamisméltésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni.
- * A szülő kérésére az első évfolyamon engedélyezni kell az évfolyam megismétlését.

Az első évfolyamra felvett tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi - jogszabályban meghatározott munkamegosztás szerint, a szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleménye alapján - az igazgató mentesíti az értékelés és minősítés alól, vagy részére az egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó továbbhaladást (a továbbiakban: egyéni továbbhaladás) engedélyez.

Ha a tanulót mentesítették az értékelés és minősítés alól, az első évfolyamot a többi tanulóval azonos osztályban előkészítő évfolyamként végzi és fejezi be. Az előkészítő évfolyam során a tanuló játékos felkészítés keretében készül az iskolai követelmények teljesítésére. Az előkészítő évfolyam megszervezhető a délelőtti napközis foglalkozások keretében is. Előkészítő évfolyamra a tanuló csak egy tanéven keresztül járhat, és csak abban az esetben, ha tanulmányait legkésőbb a hetedik életévében megkezdte.

Egyéni továbbhaladás – meghatározott szakértői vélemény alapján - az engedélyben meg kell határozni, melyik tárgyból, melyik évfolyam utolsó tanítási napjáig kell a tanulónak utolérnie a többiekét. Az egyéni továbbhaladás - valamennyi vagy egyes tantárgyakból - különböző évfolyamokig, de legkésőbb a negyedik évfolyam végéig tarthat.

Továbbhaladás a 2-3. évfolyamról

- * A 2-3. évfolyamról nem automatikus a továbbhaladás
- * Amennyiben a tanuló tanév végén valamely tantárgyból nem teljesíti az előírt minimális teljesítményre vonatkozó követelményeket, bizonyítványába az adott tantárgy mellé elégtelen osztályzat kerül

- * A tanuló a második–harmadik évfolyamon évfolyamismétlésre utasítható abban az esetben is, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni, és az osztályozó vizsga követelményeinek sem felelt meg.
- * Ha a második-harmadik évfolyamra járó tanuló eredményes felkészülése azt szükségessé teszi lehetővé kell tenni, hogy legalább heti két alkalommal egyéni foglalkozásokon vegyen részt. E rendelkezést kell alkalmazni akkor is, ha a tanköteles tanuló tanulmányi követelmények nem teljesítése miatt második vagy további alkalommal ismétli ugyanazt az évfolyamot.

Egyéb továbbhaladási feltételek

- * A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. E rendelkezést kell alkalmazni – iskolatípustól és évfolyamtól függetlenül – az idegen nyelv tekintetében is, az idegen nyelv tanulásának első évében.
- * A szülőt tájékoztatni kell azokról a lehetőségekről, amelyekkel az iskola segítséget tud nyújtani gyermeke eredményes felkészüléséhez. E rendelkezések alkalmazásában eredményes felkészülés azoknak az ismereteknek, képességeknek, készségeknek a negyedik évfolyam végére történő elsajátítása, amelyek az ötödik évfolyamba lépéshez szükségesek.

A továbblépés szempontjából releváns periódusban elért teljesítmény megállapításának módja

Az értékelésnél az egész évben nyújtott szóbeli és írásbeli teljesítmények összességét (minősítéseket, osztályzatokat), valamint az év végi felmérések eredményét együttesen kell figyelembe venni:

- magyar nyelv és irodalomból
- nemzetiségi nyelvből
- történelemből
- idegen nyelvekből
- matematikából
- környezetismeretből
- biológiából
- földrajzból

Elmarasztaló értékelés esetén

Bukás: félévkor

(a követelmények teljesítése év végéig;

korrepetálás órarend szerint vagy egyénileg)
év végén
(követelmények teljesítése augusztusig;
korrepetálás minimum 3 alkalommal a nyári szünetben)

Beszámoló: szóban és írásban

Döntés: nevelőtestület dönt a továbbhaladásról

Szülők tájékoztatása:

a lemaradásról és a lemaradás mértékéről a szaktanár és az osztályfőnök
írásban tájékoztatja a szülőket a negyedév és a háromnegyedév időszakában

Részvétel a korrepetáción:

a korrepetáción való részvétel *kötelező*

A következő iskolafokozatra lépés feltételeinek hiánya esetén

Amennyiben a tanuló nem teljesíti az általános iskolai bizonyítvány kiadásához szükséges követelményeket, évfolyamot köteles ismételni.

A végbizonyítvány kiadásának feltétele a követelmények teljesítése.

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az esélyegyenlőséget biztosító intézkedések területei

Iskolai eredetű esélyegyenlőséget sértő körülmények feltárása, valamint azok kezelési módjának meghatározása:

- ♦ Az oktatásba történő bekapcsolódás területei: a beiratkozás, az osztályba sorolás, a tanulói tankötelezettség elmulasztása, a mulasztások.
- ♦ Az iskolai teljesítmények segítése: fejlesztő foglalkozások, IPR tevékenység, Útravaló ösztöndíjprogram, Esélyteremtés a köznevelésben
- ♦ Továbbtanulásra való felkészítés: differenciált csoportos oktatás, pályaorientációs foglalkozások, mentortanár alkalmazása, Tanítsunk Magyarországot! programban való részvétel.

A családi háttérből fakadó esélyegyenlőséget sértő körülmények feltárása, valamint azok kezelésének módja:

- ◆ Gyermek és ifjúságvédelmi tevékenység
- ◆ Napközis és tanulószobai ellátás
- ◆ Iskolai könyvtár szolgáltatásai
- ◆ Délutáni kulturális és sportprogramok szervezése

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Az iskolai beszámoltatással, az ismeretek számonkérésével összefüggő megfontolások

Az iskolai oktatással összefüggő általános és csoportlélektani kutatások eredményei évtizedek óta azt erősítik meg, hogy az iskolában szükség van a tanulók teljesítményének nyomon követésére, tudásuk, teljesítményük folyamatos ellenőrzésére és értékelésére. Az értékelés és minősítés

- ◆ növeli a teljesítményt,
- ◆ meghatározza, konkretizálja a tanulmányi munkában elért eredményt,
- ◆ szemléletesen megmutatja a siker fokát vagy a lemaradás mértékét,
- ◆ megerősíti a tanult ismereteket.

E megfontolásból fontos kialakítani az iskolában – valamennyi tantárgy keretei között - a folyamatos, tervszerű, egységes és következetes beszámoltatás és számonkérés rendszerét.

A tanulók beszámoltatása – az egyes tantárgyak természetétől függően - szóban, írásban, egyéb gyakorlati tevékenység elvégzése során, illetőleg egy-egy tárgyi produktum elkészülte után, annak bemutatása révén történik az iskolában

A számonkérés során a pedagógus minden esetben azt kell, hogy ellenőrizze, hogy *milyen szintre* jutott el a tanuló a tantervi követelmények teljesítésében, illetve *mennyit fejlődött* önmagához képest.

A számonkérést minden esetben *értékelés* kell, hogy kövesse. Ez az értékelés lehet:

- ◆ szöveges értékelés
- ◆ ötfokozatú skálával történő értékelés

A tanulói tudás, teljesítmény akkor:

- * **jeles (5):** ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította és tudását alkalmazni képes.
- * **jó (4):** ha a tanuló kevés hibával – illetve hiányossággal – elsajátította a helyi tanterv követelményeit és kisebb bizonytalansággal alkalmazni tudja tudását.
- * **közepes (3):** ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit pontatlanul, esetenként felszínesen és több hibával teljesíti, tudását csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni.
- * **elégséges (2):** ha a tanuló a helyi tantervnek csak minimális, a továbbhaladáshoz éppen hogy elegendő ismereteit sajátította el, és csak nevelői segítséggel képes önálló feladatvégzésre.
- * **elégtelen (1):** ha a tanuló a helyi tantervi követelményeket a minimum szintjén sem sajátította el, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges ismeretekkel, nevelői segítséggel sem képes önálló feladatvégzésre.

A beszámoltatás, számonkérés során figyelembe kell venni a következő – a tanuló *személyiségfejlődése* szempontjából fontos – sajátosságokat:

- * Az eredmények megítélésénél figyelembe kell venni az értékelés szerepét az egész személyiség fejlődésében. A tanuló tudásának, teljesítményének, attitűdjeinek megítélése s maga az ellenőrzés is nevelő jellegű, fejlesztő hatású legyen.
- * A beszámoltatás, számonkérés szerves része kell, hogy legyen az egész nevelési-oktatási folyamatnak. Hiszen azok szoros kapcsolatban állnak a nevelés-oktatás hatékonyságával, az ismeretek rögzítésének módjával: az ellenőrzés során feltárt hiányosságok jó része a nevelési-oktatási folyamatban rejlő hibákból ered.
- * Az ellenőrzés és értékelés csak a pedagógus és a tanuló személyi kapcsolatában elemezhető.
 - ◆ A pozitív vagy negatív értékelő megnyilatkozások kihatnak a tanuló teljesítményének alakulására. A pedagógus kérdésfeltevése, a számonkérés stílusa stb. erősen befolyásoló tényező lehet.

- ♦ A tanuló szellemi képessége csupán csak egy tényezője a tanuló teljesítményének. Másként teljesíthet egy extrovertált, másként egy introvertált gyermek a számonkérés során. A számonkérés különböző formái (szóbeli, írásbeli) más és más lehetőséget biztosítanak a tanulók számára személyiségtípusukat illetően.

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének formái

A tanulói értékelés fajtái

- * **Nyomon követő értékelés (mérés):** az adott osztály önmagához viszonyított teljesítményének nyomon követése, a fejlődés minőségének és ütemének regisztrálása.
- * **Diagnosztikus és formatív értékelés:** az alapkészségek mélységének megismerése, a következő fejlesztési időszak feladatainak megtervezése.
- * **Szummatív értékelés:** átfogó, összegző értékelés, melyet két alkalommal kell kitüntetetten – és körültekintően – alkalmazni:
 - 4. évfolyam végén: az alapismeretek és az alapkészségek elsajátítási szintjének megismerésével javaslat a tanuló továbbhaladásához.
 - 8. évfolyam végén: a helyi tanterv által meghatározott tananyag elsajátítási szintjének megállapítása, konzekvenciák levonása.

A számonkérés, iskolai beszámoltatás formái

- * **Szóbeli beszámoltatás:** beszélgetés, összefüggő felelet, kiselőadás stb.
- * **Írásbeli beszámoltatás:** feladatlap, teszt, dolgozat, témazáró stb.
- * **Gyakorlati beszámoltatás:** tárgyi produktum, munkadarab bemutatása, gyűjtőmunka, sportteljesítmény stb.

A számonkérés, beszámoltatás, módját, gyakoriságát és körülményeit a pedagógus maga tervezi meg, ügyelve a szóbeli és írásbeli formák helyes arányára.

Az értékelés új elemei: a projektek, témahetek, modulok tanulói teljesítményének értékelése:

- ◆ Projekt beszámolók
- ◆ Prezentációk
- ◆ Kiselőadások
- ◆ Gyűjtőmunkák
- ◆ Team-és egyéni projekt-produktumok
- ◆ Projektek és témahetek alkotásai
- ◆ Kiállítások anyagai,
- ◆ Versenyeredmények
- ◆ Írásbeli munkák alapján, osztályzattal, illetve szóveges értékeléssel történik.

A tanulói magatartás, szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei

A tanulók értékelését együttesen képezik az alábbiak:

- ◆ a tanulók önértékelése
- ◆ az osztályfőnök értékelése
- ◆ az osztályközösség véleménye
- ◆ az osztályban tanító pedagógusok véleménye

A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök - az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével - végzi.

A magatartásból adott érdemjegyek feltételei

- Példás:**
- Elfogadja az intézménynek, mint közösségnek a deklarált értékvilágát
 - Példás viselkedésével elősegíti az új mikroközösség alakítását, önmegvalósítását az értékminőségek vállalása révén
 - Megtartja az iskola házirendjét és társait is erre ösztönzi
 - Nevelőivel, társaival, szüleivel szemben tisztelettudó, udvarias
 - Fegyelmzettsége nagyfokú, mindig megbízható, pontos és segítőkész

- Jó:**
- Az intézmény értékvilágának elfogadása kissé hiányos
 - Részt vesz az osztályközösség életében, a rábízott feladatokat elvégzi
 - Viselkedése ellen általában nincs kifogás
 - Új mikroközösségek alakítására nincs hatással
 - Az iskola házirendjét megtartja
 - Nevelőivel, társaival, szüleivel szembeni magatartása kis mértékben kívánni valót hagy maga után
 - Fegyelmezettsége megfelelő, általában megbízható, pontos és segítőkész
- Változó:**
- Az iskola értékvilágának elfogadása esetleges
 - A másodlagos közösségekben vonakodva tevékenykedik, alakításukra nincs hatással
 - Viselkedésével szemben többször kifogás merül fel
 - Az iskola házirendjét csak részben, figyelmeztetéssel tartja be
 - Nevelőivel, társaival, szüleivel szemben nem udvarias és nem tisztelettudó
 - Fegyelme ingadozó, munkája pontatlan, nem segítőkész
- Rossz:**
- Az intézmény értékrendjét elutasítja
 - A másodlagos közösségek fejlődését hátráltatja
 - Viselkedésével rossz példát mutat társainak
 - Az iskola házirendjét figyelmeztetés ellenére sem tartja be
 - Nevelőivel, társaival, szüleivel szemben tiszteletlen, udvariatlan
 - Durván beszél, verekszik
 - Fegyelmezetlen, megbízhatatlan, pontatlan, másoknak nem segít
 - Közös munkában nem vesz részt, másokat is visszatart
 - Szándékosan árt az intézmény jó hírnevének

A szorgalomból adott érdemjegyek feltételei

- Példás:**
- Tanulmányi munkája igényes, munkavégzése rendszeres, pontos, megbízható
 - Önálló munkáját nagyon jól ellenőrzi
 - Kötelességtudata magas fokú, munkatempója egyenletes, figyelmes, érdeklődő
 - Érdeklődése a tanórán kívüli információkra is kiterjed, azokat rendszeresen Felhasználja
- Jó:**
- Tanulmányi munkája lelkiismeretes
 - Munkavégzése rendszeres, megbízható
 - Ösztönző hatásokra önállóan dolgozik, önellenőrzése jó
 - Általában felkészül, de érdeklődése nem állandó
 - A tanórán kívüli információkat esetlegesen használja fel
- Változó:**
- Tanulmányi munkája ingadozó, munkavégzése rendszertelen
 - Önállótlan, csak utasításra kezd munkához
 - Szétszórtság jellemzi, ritkán figyel valamire
 - Érdeklődése megmarad az iskolai tananyag keretein belül

- Hanyag:**
- Figyelmetlenül dolgozik, megbízhatatlan
 - Bár képességei lehetővé tennék, mégsem végzi el feladatait
 - Rendszerint nem hajlandó munkavégzésre, önellenőrzése gyenge vagy nincs
 - Kötelességtudata nincs
 - Negyed-, illetve háromnegyed évkor figyelmeztetést, félévkor és a tanév végén elégtelen osztályzatot kapott valamelyik tantárgyból

A tanulói teljesítmény, magatartás, szorgalom értékelésének és minősítésének formája (jogsabályi keretek között)

A tanulók értékelésének jogsabályi kerete

A pedagógusok – az első évfolyamot, illetve a második évfolyam első félévét kivéve – a tanulók teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékelik, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősítik.

A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök - az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével - végzi. Az érdemjegyekről a tanulókat és a tanulók szüleit (gondviselőit) rendszeresen értesíteni kell.

A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az osztályzatról a tanulót és a tanuló szülőjét (gondviselőjét) értesíteni kell.

Az érdemjegy, illetőleg az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

Az érdemjegyek és osztályzatok – az első évfolyamot, illetve a második évfolyam első félévét kivéve – a következők:

* a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél:

- jeles (5)
- jó (4)
- közepes (3)
- elégséges (2)
- elégtelen (1)

* a tanuló magatartásának értékelésénél és minősítésénél:

- példás (5)
- jó (4)
- változó (3)
- rossz (2)

* a tanuló szorgalmának értékelésénél és minősítésénél:

- példás (5)
- jó (4)
- változó (3)
- hanyag (2)

Az első évfolyamon – félévkor és év végén, továbbá a második évfolyamon félévkor – szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló *kiválóan, jól* vagy *megfelelően* teljesített, illetve *felzárkóztatásra szorul*. Ha a tanuló „felzárkóztatásra szorul” minősítést kap, az iskolának a szülő bevonásával értékelni kell a tanuló teljesítményét, fel kell tárni a tanuló fejlődését, haladását akadályozó tényezőket, és javaslatot kell tenni az azok megszüntetéséhez szükséges intézkedésekre.

A fentiekén túl az első évfolyamon félévkor és év végén, továbbá a második évfolyam első félévében részletes szöveges értékelést is kell alkalmazni.

A második évfolyam végén és a magasabb évfolyamokon félévkor és év végén a tanuló értékelése érdemjegyekkel történik.

Az értékelés általános elvei

Az értékelés alapja a tanulók folyamatos teljesítménye, melyet befolyásol az egyes tanulók fejlődési üteme.

- Az értékelés
- folyamatos és kiszámítható legyen
 - konkrét és érthető legyen, támaszkodjon a pozitívumokra
 - objektív, igazságos, méltányos és "egybehangzó" legyen
 - személyre szóló legyen, vegye figyelembe a fejlődésben megtett utat
 - segítse a helyes önértékelést
 - serkentsen további erőfeszítésre
 - tartsa életben az egészséges munkakedvet

Az osztályozás, értékelés során az eredmények árnyalatokban gazdag sokrétűségét, minőségi sokféleségét kell a számjegyek korlátozott mennyiségi sorához hozzárendelni. Ezért teljesen igazságos osztályzatra csupán csak törekedhet a pedagógus.

Több bizonytalansági tényező nehezítheti az osztályozást, értékelést. Így:

- ◆ a teljesen objektív normák hiánya
- ◆ a szubjektív hibaforrások megléte (tanuló iránti rokonszenv, ellenszenv, benyomások hatása, a tanulók kategóriákba sorolása, kontraszthatás, perszeveráció).

Az értékelés gyakorisága

Minden tantárgyból minden tanulót havi rendszerességgel kell osztályzattal értékelni.

Heti egy órás tantárgy esetében:	→ havonta legalább egy osztályzat
Heti két órás tantárgy esetében:	→ havonta legalább egy osztályzat
Heti három órás tantárgy esetében:	→ kéthavonta legalább három osztályzat
Heti négy órás tantárgy esetében:	→ havonta legalább két osztályzat
Heti öt órás tantárgy esetében:	→ havonta legalább három osztályzat
Heti hat órás tantárgy esetében:	→ havonta legalább négy osztályzat
Heti hét órás tantárgy esetében:	→ havonta legalább négy osztályzat

A félév és a tanév vége mellett negyed évkor és háromnegyed évkor át kell tekinteni a tanulmányi helyzetet. A gyengén teljesítők figyelmeztetésben részesülnek. Az ilyen tanulók szülei írásbeli értesítést kell, hogy kapjanak.

Az értékeléssel kapcsolatos egyéb teendők

Az osztályokban az érdemjegyek, osztályzatok mellett - a pedagógus döntése alapján - egyéb szimbólum is alkalmazható (piros, pont, fekete pont stb.). Ki kell azonban küszöbölni a megszegyenítő, negatív emóciókat kiváltó, félelmet keltő szimbólumokat.

Az érdemjegy - a tantárgy természetétől függően - szóbeli, írásbeli vagy egyéb tevékenységbe ágyazott teljesítmény (éneklés, rajzolás stb.) minősítése lehet.

A KRÉTA-ban a különböző típusú jegyeket eltérő szín jelöli.

A tanulók – kiváló tanulási teljesítményük elismeréseként – félévkor, illetve tanév végén tantárgyi dicséretben részesülhetnek. A tantárgyi dicséretet az értékelő napló KRÉTA, a törzskönyv és a bizonyítvány jegyzet rovatában kell feltüntetni. A nem minősített tantárgyak sorát vízszintes vonallal ki kell húzni az értékelő naplóban KRÉTA, a törzskönyvben és a bizonyítványban.

Az értékelés közlésére felhasználható dokumentumok:

- ellenőrző könyv
- tájékoztató füzet
- elektronikus napló
- bizonyítvány
- bizonyítvány-pótlap
- törzskönyv

Az elektronikus napló napi szintű tájékoztatást biztosít.

Az iskolai írásbeli beszámoltatás formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésben betöltött szerepe, súlya

Az írásbeli tevékenység értékelése és minősítési követelményei

A tanulók bármely tantárgy keretei között készült írásbeli munkáját minden esetben ellenőrizni és értékelni kell. Az értékelés lehetőleg írásban történjék:

- ◆ részletes megjegyzésekkel
- ◆ kiegészítésekkel
- ◆ javaslatokkal
- ◆ magyar nyelv órákon a helyesírás osztályzattal történő megerősítésével, százalékos értékelés révén.

A tanulók írásbeli munkája külalakjának értékelésénél a:

- ◆ szép (5),
- ◆ tetszetős (4),
- ◆ megfelelő (3),
- ◆ rendezetlen (2), minősítések, érdemjegyek alkalmazhatók.

A külalak értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Szép (5)

- tisztán dolgozik,
- igényes,
- áttekinthető
- a hibák javítása szabályozott.

Tetszetős (4)

- tisztán dolgozik,
- nagyrészt rendezett,
- füzetvezetése esztétikus,
- a hibák javítása szabályozott.

Megfelelő (3)

- munkájának tisztasága gyakran kifogásolható,
- füzetvezetése kevésbé rendezett,
- a hibák javítása gyakran szabálytalan,
- kevésbé tetszetős a munkája, füzetete.

Rendezetlen (2)

- rendezetlen, rendetlen írás,
- hanyag, nemtörődöm, igénytelen füzetvezetés,
- erősen kifogásolható a hibák javítási módja,
- csúnya a munka külleme.

Az írásbeli beszámoltatás formái, rendje, korlátai

Tudáspróba

A tantárgyi tanulás folyamatában a tananyag egy- egy részegységének elsajátítása után, az elsajátítás mértékének ellenőrzésére *tudáspróbát* írnak a tanulók. A tudáspróbák fő funkciója annak tisztázása, hogy milyen mélységben sajátította el a tanuló a mért tananyagot, szükséges-e számára további gyakorlási lehetőséget beiktatni, avagy haladhat vele tovább a tananyagban a pedagógus.

Témazáró felmérés

A tantárgyi tanulás folyamatában egy- egy tananyagegység lezárásakor *témazáró felmérést* írnak a tanulók. Minden tanulónak minden témazárót meg kell írni, 39% alatti teljesítmény esetén köteles újrainni. A tanuló saját kérésére megismételheti a felmérést tanórán kívül (azaz javító felmérést írhat), ebben az esetben mind a két dolgozat osztályzata bekerül a naplóba.

Tantárgyteszt

A tantárgyteszt egy-egy tantárgy anyaga alapján összeállított feladatsor, amely speciális formában készült a könnyű értékelés céljából. Alkalmazása csökkentheti a szubjektivitást az értékelésben. A tantárgyteszt feladatsora tudáselemeket tartalmaz, valamennyi feladathoz tudásszintet mellékel, a tanulóktól rövid, egyértelmű válaszokat várva, egyértelmű, objektív értékelést lehetővé téve. A tantárgyteszt feltárhatja az elsajátítás tipikus hibáit, hiszen több tanuló teljesítményszintjéről ad egyidejű visszajelzést. Jelzi egy-egy tanulónál a speciális nehézségeket, elősegíti az önkontroll fejlődését azáltal, hogy gyakran maguk a tanulók javítanak, pontoznak, saját maguk állapítják meg teljesítményszintjüket, esetleg érdemjegyüket is. Hiányossága viszont az, hogy nem ad módot a kérdések alkotó jellegű megválaszolására, nem sokat mutat meg a tanulók gondolkodási sajátosságaiból.

A tanulók tudásának értékelésben betöltött szerepe, súlya

Az írásbeli felmérések százalékos értékelése a következőképpen válthatók át osztályzatokra

- Enyhébb változat:*
- ◆ 0 – 35 % elégtelen
 - ◆ 36 – 59 % elégséges
 - ◆ 60 – 75 % közepes
 - ◆ 76 – 90 % jó
 - ◆ 91 – 100% jeles

- Erősebb változat:*
- ◆ 0 – 39 % elégtelen (nem felelt meg, gyenge)
 - ◆ 40 – 59 % elégséges (elfogadható)
 - ◆ 60 – 74 % közepes (átlagos)
 - ◆ 75 – 89 % jó
 - ◆ 90 – 100% jeles (kiváló)

Szóbeliség és írásbeliség együtt

Minden pedagógusnak fontos megteremteni a szóbeli és írásbeli beszámoltatás egészséges arányát a számonkérés folyamatában. Törekedni kell arra, hogy a könnyebb és gyorsabb megoldással kecsegtető írásbeli ellenőrzés ne menjen a szóbeli beszámoltatás rovására. Mivel – vizsgálati tapasztalatok mutatják – az írásbeliség előnybehelyezése hátráltatja a tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlődését, verbális kommunikációs kompetenciáinak biztonságos alakulását.

Az írásbeli beszámoltatás rendje

Félévkor és év végén, valamint nagyobb tematikus egységek lezárásakor felmérésekkel, diagnosztizáló mérésekkel kell visszajelzést adni a tanulói teljesítményekről.

A tanulókat és a szülőket tájékoztatni kell a követelményekről és a felmérések időpontjáról.

Egy napon maximum két felmérés végezhető.

Minden évben november 15-ig és április 15-ig minden tantárgy előmeneteléről írásban kell értesíteni a szülőt a negyedévi értékelő lapon.

Osztályozó és javító vizsga az iskolában

A tanuló osztályzatait az évközi teljesítménye és érdemjegyei alapján vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, illetve a javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani. (A továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsgák. A tanulmányok alatti vizsgát vizsgabizottság előtt lehet tenni. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételt. A tanulmányok alatti vizsgák során a magántanulónak a magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni.

A tanulmányok alatti vizsga követelményeit és az értékelés rendjét a nevelőtestület a helyi tanterv alapján határozza meg, és azt a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza (iskolakönyvtárban, honlapon).

Osztályozó vizsga

A félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha

- a) felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- b) engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- c) a 250 óránál többet vagy az adott tantárgy tantárgyi óra 30 %-ánál többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

Javító vizsga

Ha a tanuló a tanév végén legfeljebb 2 tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet. Javítóvizsga letételével folytathatók a tanulmányok akkor is, ha a tanuló az osztályozó vizsgáról igazolatlanul távol maradt, vagy azt nem fejezi be, illetve az előírt időpontig nem teszi le.

Az otthoni (napközis, tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A tanulók otthoni (napközis, tanulószobai) tanulmányi munkája

A tanulók otthoni (napközis, tanulószobai) tanulmányi munkája csak akkor teljesíti feladatát, ha az az oktatás szerves része, vagyis, ha kapcsolatban van a tanórán végzett munkával, és nem haladja meg a tanulók szellemi és fizikai képességeit.

Az otthoni (napközis, tanulószobai) tanulmányi munka – mint a tanórán végzett munka kiegészítése és folytatása – lehetővé teszi a tanulók tudásának elmélyítését és rögzítését, önálló gondolkodásra szoktatja őket, valamint arra, hogy a megszerzett tudásukat fel tudják használni.

Az otthoni (napközis, tanulószobai) tanulmányi munka fontos nevelési funkciót tölt be, mivel a tanulókat mindennapi kötelességeik önálló teljesítésére kényszeríti.

Az otthoni (napközis, tanulószobai) tanulmányi munka azonban csak akkor eredményes, amennyiben:

- ◆ megfelelőek a házi feladatok (azaz igazodnak a tanuló képességeihez, tanulási tempójához);
- ◆ a házi feladat mennyisége elfogadható mértékű;
- ◆ a tanítási órán a pedagógus gondosan előkészítette a házi feladatot;
- ◆ a házi feladat megfelel az otthoni munka körülményeinek, feltételeinek;
- ◆ a házi feladat ellenőrzése időben és körültekintően megtörténik.

Az otthoni (napközis, tanulószobai) tanulmányi munka fajtái

A házi feladatok funkciójukat tekintve öt csoportba sorolhatók. Ezek:

A házi feladatok egy csoportja új tananyag előkészítését szolgálhatja: természetes körülmények

között végzett megfigyelések, gyűjtőmunkák, könyvtári kutatómunka adott témákban stb.

- A házi feladatok leggyakrabban az elsajátított tananyag rögzítését segítik. Ilyenek például a tények, adatok, szabályok bevésése, a memoriterek tanulása stb.
- A harmadik csoportba azok a házi feladatok tartoznak, amelyek célja a tanulók jártasságainak, készségeinek kifejlesztése. Az ilyen típusú feladatok elsősorban azokból a tantárgyakból adhatók, amelyek – mint például az anyanyelv, az idegen nyelv vagy a matematika – sok jártasság és készség kialakítását követelik meg.
- A házi feladatok következő csoportjába a közös munkát (team-munkát) igénylő feladatok tartoznak. Ezek rendszerint olyan feladatok, amelyek az együttműködés megszervezése miatt valamivel hosszabb időt vesznek igénybe. (Például osztályfaliújság szerkesztése, ünnepi műsor vagy tanulmányi kirándulás előkészítése stb.)
- A házi feladatok közé sorolhatók az önművelési jellegű feladatok, amelyek azt a célt szolgálják, hogy a tanulók a tanórán elsajátított ismereteiket – érdeklődési körüknek megfelelően – különféle kulturális szolgáltatások igénybevétele révén elmélyítsék (könyvtárlátogatás, könyvolvasás, mozi-, színház-, múzeumlátogatás stb.).

A tanulók otthoni (napközis, tanulószobai) tanulmányi munkája meghatározásának elvei és korlátai

Tekintettel arra, hogy az otthoni munkában a tanuló „magára van hagyva” (kivéve a napköziben, illetve a tanulószobában) a pedagógusnak nagy figyelmet kell fordítania a házi feladat kitűzésére.

A házi feladatoknak igazodniuk kell az egyes tanulók képességeihez, tanulási tempójához.

Az egy-egy osztály részére kiadott házi feladatok összességére az osztályfőnök ügyel. Különösen arra kell vigyáznia, hogy a tanulókat ne terheljük túl házi feladatokkal a különböző szaktárgyakat tanító pedagógusok.

Ügyelni kell arra is, hogy a tanulók megterhelése a tanítási hét egyes napjain egyenletes legyen.

Csak olyan otthoni feladatot érdemes adni a tanulóknak, amelyet a pedagógus időben képes ellenőrizni. Az ellenőrzés legnagyobb értéke az, hogy lehetővé teszi a tanulók munkájában mutatkozó hiányosságok időben történő kiküszöbölését.

A házi feladatok ellenőrzése kétféleképpen történhet:

- ◆ mennyiségük ellenőrzése (azaz minden tanuló elkészítette-e),
- ◆ minőségük ellenőrzése és az elvégzett feladatok értékelése.

A tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérése, vizsgálata (NETFIT®)

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 80. § (9) bekezdése szerint az iskola az oktatásért felelős miniszternek a tanév rendjéről szóló rendeletében meghatározott mérési időszakban, tanévenként megszervezi - a felnőttoktatásban és az 1-4. évfolyamon tanulók kivételével - a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát azokon az évfolyamokon, ahol a testnevelés tantárgy tanítása folyik.

A tanév rendjéről szóló 35/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet 9. § (9) bekezdése szerint a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérésében (a továbbiakban: fizikai fittségi mérés) a nappali rendszerű iskolai oktatásban tanulók vesznek részt.

Az érintett (5-8. évfolyamos) tanuló fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát az iskolai testnevelés tantárgyat tanító pedagógus végzi.

A fizikai fittségi méréshez kapcsolódó adminisztrációs feladatokat és a mérések lebonyolítását az intézményeknek minden tanévben az adott tanév rendje szerint kell elvégezniük.

A tanulók mérési eredményeit a testnevelést tanító pedagógusnak a mérési időszakon belül kell rögzítenie, a NETFIT® informatikai rendszer pedagógus felhasználói felületén.

A fizikai fittségi méréshez kapcsolódó iskolai adminisztrációs feladatok elvégzéséhez, a mérési eredmények rögzítéséhez az intézményeknek az alábbi programokat kell használniuk:

1. Mérési azonosító generátor
2. Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt rendszer (a továbbiakban: NETFIT® rendszer)

A mérési azonosító generátor fizikai fittségi méréshez kapcsolódó funkciói, valamint a NETFIT® rendszer minden intézmény rendelkezésére áll.

A NETFIT® a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt rövidítése. A NETFIT® program küldetése, hogy népszerűsítse és tudatosítsa az élethosszig tartó fizikai aktivitás jelentőségét és az egészségtudatos életvezetés értékeit az iskoláskorú diákok, családjaik és a köznevelés szereplői körében.

A NETFIT® fittségmérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak.

- Testösszetétel és tápláltsági profil:
Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)
Testmagasság mérése
Testzsírszázalék-mérése – testzsírszázalék
- Aerob fitességi (állóképességi) profil:
Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás
- Vázizomzat fitességi profil:
Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége
Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága
Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje
Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje
Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje
- Hajlékonysági profil:
Hajlékonysági teszt – térdhajlítói izmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

A NETFIT®, a fizikai fitességi állapotot nemhez és életkorhoz igazodó külső kritériumértékekhez, úgynevezett egészségsztenderdekhez viszonyítja. Az egészségsztenderdek olyan teljesítményminimum értékeket jelentenek, amelyeket túlteljesítve a tanuló hosszú távon valószínűbben lesz védett az üléselelmóddal, fizikai inaktivitással összefüggő megbetegedések rizikófaktoraival szemben.

A NETFIT® az egészséges fitességi teljesítményértékek mellett (egészségzóna) – tesztől függően – további egy, illetve két zónát (tartományt) tartalmaz ("fejlesztés szükséges" és „fokozott fejlesztés szükséges” zóna).

Az egészségközpontú fitesség teszt-elemeivel a fitességi állapot három lényeges összetevőjét lehet mérni, amely összefüggésben áll az általános egészségi állapottal.

Ez a három fő komponens:

- a kardiovaszkuláris fitesség (aerob kapacitás), aerob fitességi (állóképességi) profil
- a vázizom funkcionális fitessége (izomerő, erő állóképesség, hajlékonyság), vázizomzat fitességi profil és hajlékonysági profil
- a testösszetétel (testzsír százalék, testtömeg index), testösszetétel profil

A NETFIT® mérési eszközcsoomagját a Magyar Diáksport Szövetség állítja össze, és ingyenesen az iskolák rendelkezésére bocsátja.

Az eszközcsomag tartalma:

- mérési útmutató,
- hanganyag az ingafutás, hasprés és fekvőtámasz gyakorlatokhoz,
- oktató DVD
- tesztek lebonyolításhoz szükséges eszközök (mérleg, testmagasságmérő, hajlékonyságmérő eszköz, kézi szorítóerő-mérő, mérőcsík, 20 m-es szalag, bioimpedancia-analizátor)

A tanulók mérési adatainak rögzítése és a NETFIT® rendszerben történő továbbítása jogszabály alapján kötelező. Az adatkezelés anonim, nem sérti az adatvédelmi alapelveket és rendelkezéseket.

A NETFIT® nem használható fel az iskolai teljesítmény értékelésére, mert a fizikai fittségi állapot genetikai és környezeti tényezők együttes megnyilvánulása. A rendszeres testmozgás mennyisége és minősége csak egy tényező a sok közül, amely befolyásolja a fittséget.

Egy iskola tanulói összetétele nagymértékben függ specialitásaitól, valamint az iskolai környezetében lakó közösség szocioökonómiai státuszától. A gazdasági szempontból elmaradott, hátrányos helyzetű térségekben sokkal több a szegény, nehéz anyagi helyzetben lévő gyermek. Ennek negatív hatása egyértelműen érzékelhető egészségmagatartásukban, mozgásos viselkedésükben.

Az iskola tanulói összetétele valószínűleg megnyilvánul az általános fittségi mutatókban is. Az iskolai programok minőségértékelése vonatkozásában tehát egyrészt a fittségi állapot változásának folyamatos nyomon követése (hány tanuló teljesít az egyes egészségzónákban), továbbá az intézmény rendszeres testmozgást támogató tevékenységrendszerének együttes megítélése azonban már fontos információ-tartalommal bírhat.

A mindennapos iskolai testnevelés, testmozgás megvalósítása az iskolában

A mindennapos testnevelést 2012. szeptember 1-től kezdődően az első és az ötödik évfolyamon *felmenő rendszerben* kell megszervezni. Ezekon az évfolyamokon alkalmazott helyi tantervbe legalább heti öt testnevelés órát kell beépíteni.

A többlet testnevelési órákkal a tanulói kötelező tanórai foglalkozások száma megnövelhető.

A többi évfolyamon a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény szerinti mindennapos testmozgást kell kifutó rendszerben megszervezni.

(A Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 97. § (6) bekezdés szerint.)

Az iskola megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra

- a) a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott, műveltségterületi oktatással,
- b) iskolai sportkörben való sportolással,
- c) versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel

váltható ki.

(A Nemzeti köznevelésről szóló törvény legújabb módosításának 27. § (11) bekezdés szerint.)

A fentiekén túl az iskola biztosíthatja az iskolai sportkör működését.

Az iskolai sportkör feladatait – az iskolával kötött megállapodás alapján – az iskolában működő diák-sport egyesület is elláthatja.

Az iskolai sportköri foglalkozások megszervezéséhez – sportágak és tevékenységi formák szerint létrehozott iskolai csoportonként – hetente legalább kétszer negyvenöt perc biztosítható.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

1. A nevelőtestület nyilatkozata

A Szentlőrinci Általános Iskola Bükkösi Általános Iskola Tagintézményének *Helyi tantervének módosítását* az intézmény nevelőtestülete 2022. év augusztus hó 31. napján tartott értekezletén elfogadta. Az elfogadást a nevelőtestület jelenlévő tagjai aláírásukkal tanúsítják.

Kelt.: Bükkösd, 2022. év augusztus 31. nap

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

2. A szülői szervezet véleménynyilvánítása

A **Szülői Szervezet** véleményezési jogával élve a Szentlőrinci Általános Iskola Bükkösi Általános Iskola Tagintézményének *Helyi tantervében* megfogalmazott módosításokkal egyetért.

Kelt.: Bükkösd, 2022. év augusztus 31. nap

.....
Rudl Ágnes
szülői szervezet képviselője

3. A diákönkormányzat véleménynyilvánítása

Az iskolai **diákönkormányzat** képviselőivel tartott megbeszélésen a Szentlőrinci Általános Iskola Bükkösi Általános Iskola Tagintézményének *Helyi tantervében* megfogalmazott módosításokat a diákönkormányzat képviselői megismerték. Véleményezési jogukkal élve a dokumentumban megfogalmazottakkal egyetértettek.

Kelt.: Bükkösd, 2022. év augusztus 31. nap

.....
Szegő Andrea
DÖK tanárvezető

Mellékletek

A kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII.21.) számú EMMI rendelet mellékleteként megjelent 1. melléklet: Kerettanterv az általános iskolák 1-4. évfolyamára; 2. melléklet: Kerettanterv az általános iskolák 5-8. évfolyamára.

A 23/2013. (XII. 21.) számú EMMI rendelet 3. mellékletében kiadásra kerülő nemzetiségi kerettantervek 10.5. melléklete: A német nemzetiségi nevelés-oktatás kerettantervei (Német népismeret 1-4. évfolyam; Német népismeret 5-8. évfolyam; Német nyelv és irodalom 1-4. évfolyam; Német nyelv és irodalom 5-8. évfolyam)

A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról

A 23/2013. (XII. 21.) számú EMMI rendelet 3. mellékletében kiadásra kerülő nemzetiségi kerettantervek 10.2. melléklete: A cigány nemzetiség nevelés-oktatás kerettantervei (Cigány népismeret 1-4. évfolyam; Cigány népismeret 5-8. évfolyam)

A Szentlőrinci Általános Iskola Bükkösi Általános Iskola Tagintézményének integrációs programja /IPR/

A Szentlőrinci Általános Iskola Bükkösi Általános Iskola Tagintézményének informatikai stratégiája

A Szentlőrinci Általános Iskola Bükkösi Általános Iskola Tagintézménye mint referenciainstítúció